

รายงานการวิจัยเรื่อง
ความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
ในจังหวัดสุโขทัย

รองศาสตราจารย์สงวน ช่างฉัตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวารีย์ วงศ์วัฒนา
อาจารย์บุษบา หินเขาว์

สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

พ.ศ. 2543

หัวข้องานวิจัย	ความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัย
ผู้วิจัย	รศ.สงวน ช่างฉัตร ผศ.สุวารีย์ วงศ์วัฒนา และ อ.บุษบา หินเนา
สถานที่ทำงาน	สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก
ปีที่ทำการวิจัย	พ.ศ. 2543

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัย ใช้วิธีการสำรวจ โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 423 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) และค่าไคสแควร์ (Chi - Square)

สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัย จำแนกตามเพศ ชั้นปี อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า

1.1 นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา และสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อแยกพิจารณาตามสาขาวิชาเอกต่างๆ แล้วพบว่า

- สาขาวิทยาศาสตร์ นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อวิชาเอก วิศวกรรมศาสตร์ สถิติประยุกต์ และเชรามิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน

- สาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อวิชาเอก ช่างก่อสร้าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน

1.2 นักเรียนที่มีชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา และสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อแยกพิจารณาตามสาขาวิชาเอกต่างๆ แล้ว พบว่า

- สาขาวิชาศิลปศาสตร์ นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อวิชาเอกนิเทศศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน

- สาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อวิชาเอก การตลาด เลขานุการ และช่างเชื่อมโลหะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน

1.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชา ศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา และสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. ไม่แตกต่างกัน

1.4 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกันมีความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชา ศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา และสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. ไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่มี เพศ และชั้นปี แตกต่างกัน พบว่า

2.1 นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน มีเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาโดย ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และเมื่อแยกพิจารณาเหตุผลเป็นรายด้านแล้ว พบว่าเหตุผลเกี่ยวกับการที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 นักเรียนที่มีชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน มีเหตุผลในการเรียนต่อระดับ อุดมศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า นักเรียนที่อยู่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเหตุผลในการเลือกเรียนต่อเพราะว่าผู้ปกครองให้การสนับสนุน เรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง และต้องการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง แตกต่างจากนักเรียนที่อยู่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 และนักเรียนที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเหตุผลในการเลือกเรียนต่อ เพราะว่าคุณสมบัติของตนเอง แตกต่างจากนักเรียนที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. การหาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพและรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือก เรียนต่อระดับอุดมศึกษา พบว่า

3.1 อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเหตุในการเลือกเรียนต่อระดับอุดม ศึกษา เพราะที่ ผู้ปกครองให้การสนับสนุนและเรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง

3.2 รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดม ศึกษาเพราะว่า สอดคล้องกับระดับสติปัญญาของตนเอง คุณภาพของตนเอง และต้องการไป เรียนนอกจังหวัดของตนเอง

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจากผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ขอขอบคุณอาจารย์แผนกแนะแนวที่ได้ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ นักศึกษา กศ.ปป. โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ที่ได้ช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลบางส่วน นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

คุณประโยชน์ที่พึงมีจากการวิจัยครั้งนี้ ขอมอบแด่คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางการวิจัยตั้งแต่ต้นจนบัดนี้ และขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยชิ้นนี้เสร็จสิ้นลงอย่างสมบูรณ์ทั้งผู้ที่กล่าวนามและมีได้กล่าวนามในครั้งนี้.

รศ.สงวน ช้างฉัตร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ข
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานในการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2. กรอบแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
เกณฑ์ในการพิจารณา.....	29
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
5. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	100
อภิปรายผล.....	103
ข้อเสนอแนะ.....	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก.....	107

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงจำนวนประชากรที่จะศึกษาจำแนกตามอำเภอและ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย.....	25
ตารางที่ 2	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยตามอำเภอและ โรงเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดสุโขทัย.....	26
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	31
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นที่กำลังศึกษาอยู่.....	32
ตารางที่ 5	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง...	33
ตารางที่ 6	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง...	34
ตารางที่ 7	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความต้องการ หลังเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	35
ตารางที่ 8	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาเหตุที่ทำให้ ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา.....	36
ตารางที่ 9	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิธีการศึกษาต่อ.....	37
ตารางที่ 10	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาที่ต้องการ เรียนต่อ.....	38
ตารางที่ 11	แสดงปริมาณเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอันดับความต้องการ ในการศึกษาต่อสาขาศิลปศาสตร์.....	39
ตารางที่ 12	แสดงปริมาณเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอันดับความต้องการ ศึกษาต่อสาขาวิทยาศาสตร์.....	40
ตารางที่ 13	แสดงปริมาณเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอันดับความต้องการ ศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษา.....	41
ตารางที่ 14	แสดงปริมาณเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอันดับความต้องการ ศึกษาต่อสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส.....	42
ตารางที่ 15	แสดงปริมาณเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลในการเลือกเรียน สาขาวิชาต่าง ๆ	43
ตารางที่ 16	เปรียบเทียบความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อสาขาวิชา ศิลปศาสตร์ จำแนกตาม เพศ.....	44
ตารางที่ 17	เปรียบเทียบความความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขา ศิลปศาสตร์ จำแนกตาม เพศ.....	45

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 18	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำแนกตาม เพศ..... 46
ตารางที่ 19	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำแนกตาม เพศ..... 47
ตารางที่ 20	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษา จำแนกตาม เพศ..... 48
ตารางที่ 21	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาการศึกษา จำแนกตาม เพศ..... 49
ตารางที่ 22	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพ ในระดับ ปวส. จำแนกตาม เพศ..... 50
ตารางที่ 23	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. จำแนกตาม เพศ..... 51
ตารางที่ 24	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำแนกตาม ชั้นปี..... 52
ตารางที่ 25	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชา ศิลปศาสตร์ จำแนกตาม ชั้นปี..... 53
ตารางที่ 26	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำแนกตาม ชั้นปี..... 54
ตารางที่ 27	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ จำแนกตาม ชั้นปี..... 55
ตารางที่ 28	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษา จำแนกตาม ชั้นปี..... 56
ตารางที่ 29	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชา การศึกษา จำแนกตาม ชั้นปี..... 57
ตารางที่ 30	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. จำแนกตาม ชั้นปี..... 58
ตารางที่ 31	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขา วิชาชีพในระดับ ปวส. จำแนกตาม ชั้นปี..... 59

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 32	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง..... 60
ตารางที่ 33	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขา วิชาศิลปศาสตร์ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง..... 61
ตารางที่ 34	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง..... 62
ตารางที่ 35	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขา วิชาวิทยาศาสตร์ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง..... 63
ตารางที่ 36	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษา จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง..... 64
ตารางที่ 37	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขา วิชาการศึกษา จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง..... 65
ตารางที่ 38	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. จำแนกตาม อาชีพของผู้ปกครอง..... 66
ตารางที่ 39	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขา วิชาชีพในระดับ ปวส. จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง..... 67
ตารางที่ 40	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน..... 68
ตารางที่ 41	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขา วิชาศิลปศาสตร์ จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน..... 69
ตารางที่ 42	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน..... 70
ตารางที่ 43	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขา วิชาวิทยาศาสตร์ จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน..... 71
ตารางที่ 44	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษา จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน..... 72
ตารางที่ 45	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชา การศึกษา จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน..... 73

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 46	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. จำแนกตาม รายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน..... 74
ตารางที่ 47	เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาชีพ ในระดับ ปวส. จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน..... 75
ตารางที่ 48	เปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม เพศ.... 76
ตารางที่ 49	เปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม เพศ.... 77
ตารางที่ 50	เปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่..... 78
ตารางที่ 51	เปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่..... 79
ตารางที่ 52	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่าผู้ปกครองให้การสนับสนุน..... 80
ตารางที่ 53	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ตามอย่างเพื่อน..... 81
ตารางที่ 54	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ตามความต้องการของตลาดแรงงาน..... 82
ตารางที่ 55	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า การยอมรับของสังคม..... 83
ตารางที่ 56	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า สอดคล้องกับระดับสติปัญญาของตนเอง..... 84
ตารางที่ 57	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ความภาคภูมิใจในสาขาวิชา..... 85
ตารางที่ 58	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษา..... 86
ตารางที่ 59	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ความถนัดของตนเอง..... 87
ตารางที่ 60	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า เรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง..... 88

ตารางรายชื่อ (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 61	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ต้องการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง.....	89
ตารางที่ 62	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ผู้ปกครองให้การสนับสนุน.....	90
ตารางที่ 63	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ตามอย่างเพื่อน.....	91
ตารางที่ 64	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ตามความต้องการของตลาดแรงงาน.....	92
ตารางที่ 65	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า การยอมรับของสังคม.....	93
ตารางที่ 66	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า สอดคล้องกับระดับสติปัญญาของตนเอง.....	94
ตารางที่ 67	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ความภาคภูมิใจในสาขาวิชา.....	95
ตารางที่ 68	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษา.....	96
ตารางที่ 69	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ความถนัดของตนเอง.....	97
ตารางที่ 70	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า เรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง.....	98
ตารางที่ 71	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียน ต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ต้องการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง.....	99

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

จังหวัดสุโขทัยตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่างห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 400 กิโลเมตร ประชากรของจังหวัดส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้นรายได้จึงมาจากการเกษตรกรรมถึงร้อยละ 72.00 ส่วนอีกร้อยละ 28.00 เป็นรายได้ที่เกิดจากการอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2541 จังหวัดสุโขทัยมีประชากรทั้งสิ้น 630,497 คน มีโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 27 โรงเรียน จากข้อมูลจำนวนนักเรียนของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2541 พบว่านักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายทั้งสิ้น 24,870 คน ในจำนวนนี้มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึง 9,301 คน ที่จะจบการศึกษาและสมัครเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาจากนอกนั้น การพยากรณ์จำนวนนักเรียนที่จะจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในอีก 5 ปีข้างหน้า กล่าวคือใน พ.ศ. 2546 จะเพิ่มขึ้นเป็น 13,104 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 40.88 (คณะกรรมการดำเนินงานโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม วิทยาเขตสุโขทัย, 2542 : 1)

เนื่องจากจังหวัดสุโขทัยยังไม่มีสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรีที่เปิดสอนในระบบปิด ยกเว้นการสอนระดับอนุปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นเหตุให้นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนมากต้องเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย สถาบันราชภัฏและสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่นอกเขตจังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นการอพยพเข้าเมืองใหญ่และเสียค่าใช้จ่ายมาก การส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาในท้องถิ่นของตนเองเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษา สนองตอบความต้องการทางสังคม และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวจังหวัดสุโขทัยได้เป็นอย่างดี หากดำเนินการจัดตั้งสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม วิทยาเขตสุโขทัยก็จะเป็นการขยายการจัดการศึกษา การศึกษาวิจัยและการให้บริการทางวิชาการแก่ท้องถิ่น ในเขตบริการของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ตามเหตุผลและความจำเป็นพอสรุปได้ดังนี้

1. ความจำเป็นในการจัดตั้งวิทยาเขตสุโขทัย

การขยายการศึกษาให้สูงขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล และสนองตอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะทำให้นักเรียนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจะเพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องมีสถานที่รองรับนักศึกษา ให้พอเพียงต่อความต้องการของสังคม การขยายวิทยาเขต

เป็นการลงทุนที่ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากบุคลากรในการบริหารและจัดการเป็นบุคคลเดียวกับบุคลากรของสถาบัน

2. ความเหมาะสมทางกายภาพที่จัด

การขยายวิทยาเขตของสถาบันราชภัฏพิบูลสงครามจะดำเนินการ ณ ตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งตั้งอยู่ติดกับถนนสุโขทัย - ตาก ห่างจากอำเภอเมืองสุโขทัยเพียง 30 กิโลเมตร และห่างจากอำเภอเมือง จังหวัดตาก 50 กิโลเมตร สถานที่ก่อสร้างจะช่วยให้การเดินทางของนักศึกษาและผู้ปกครองนักศึกษาสะดวก ต้นทุนการก่อสร้างในด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่แพงเกินไป เพราะสถานที่ก่อสร้างที่ดินใหญ่และพื้นที่ของโครงการยังมีลักษณะเป็นลูกวังชั้นดีสามารถขุดอัดและทำถนนได้เป็นอย่างดี การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและการก่อสร้างจึงน่าจะเสียค่าใช้จ่ายไม่สูงเหมือนการก่อสร้างในบริเวณที่ราบลุ่ม ส่วนการแสวงหาแหล่งน้ำก็สามารถขุดสระกักเก็บน้ำ หรือสามารถดึงน้ำได้ดินขึ้นมาใช้ได้เป็นอย่างดี

3. การให้บริการของศูนย์การศึกษาพัฒนา เพื่อเสริมสร้างความสำเร็จของชุมชนแนวพระราชดำริ

จังหวัดสุโขทัยตั้งอยู่ในเขตบริการของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม และมีพื้นที่ทำการเกษตรที่มีลักษณะแตกต่างกันตั้งแต่ดินทองนา ดินโคลน และบริเวณที่แล้งดินแลว การขยายวิทยาเขตจะช่วยให้สามารถจัดตั้งศูนย์การศึกษาและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนมีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถช่วยเหลือและให้บริการประชาชนชาวจังหวัดสุโขทัยและจังหวัดใกล้เคียงได้อย่างดีทั้งด้านการศึกษาวิจัยทางการเกษตรและการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงถาวรในอนาคต

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามจึงเสนอขอใช้ที่สาธารณประโยชน์ทุ่งป่าแดง ตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 500 ไร่ เพื่อใช้ประโยชน์ตามโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม วิทยาเขตสุโขทัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและพันธกิจอื่นที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ 2538 สถาปประจำสถาบันได้ให้ความเห็นชอบโครงการ และตั้งข้อสังเกตกำหนดให้ดำเนินการผลิตบัณฑิต ในโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัยและนำผลการศึกษามาประกอบการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจเปิดสอนโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นหรือนักเรียนตามศักยภาพและความเห็นพ้องต้องกันของบุคลากรในสถาบัน

การศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัยจะช่วยให้สถาบันรับรู้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน นำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) และตัดสินใจวางแผนเปิดสอนโปรแกรมวิชาต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารต่อไปในอนาคต มีขอบข่ายการดำเนินงานอย่างชัดเจน สามารถจัดโปรแกรมการเรียนและรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหวังของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏพิบูลสงครามวิทยาเขตสุโขทัย ให้มีความสมบูรณ์และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่ประสงค์จะศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อตามโปรแกรมวิชาที่เปิดสอนในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
3. เพื่อศึกษาเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัยแตกต่างกันตามเพศ
2. ความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัยแตกต่างกันตามชั้นปี
3. ความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัยแตกต่างกันตามอาชีพของผู้ปกครอง
4. ความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัยแตกต่างกันตามระดับรายได้ของผู้ปกครอง
5. เหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาแตกต่างกันตามเพศและชั้นปีที่ศึกษา
6. เหตุผลในการเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาสัมพันธ์กับอาชีพและรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัยที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุโขทัย เฉพาะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3-5 เท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามสามารถนำผลการวิจัยเรื่องความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในจังหวัดสุโขทัยไปใช้ประโยชน์ในทางการวางแผน การบริหารจัดการ และการพัฒนา งานวิชาการ ดังนี้

1. สถาบันราชภัฏนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายการเปิดสอนโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน
2. ปรับปรุงโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม วิทยาเขตสุโขทัย ให้สามารถตอบสนองความคาดหวังของนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในอนาคต
3. พัฒนาศักยภาพการบริหาร และการจัดการในรูปแบบที่เหมาะสมและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. **นักเรียน** หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 - 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุโขทัย ประจำปีการศึกษา 2542
2. **การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา** หมายถึง การศึกษาต่อของนักเรียนทั้งในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรี
3. **ความต้องการศึกษาต่อ** หมายถึง ความมุ่งหวังของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 - 5 ที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
4. **ผู้ปกครอง** หมายถึง ผู้ให้ความสนับสนุนด้านการเงินแก่นักเรียนในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
5. **โรงเรียนมัธยมศึกษา** หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุโขทัย
6. **โปรแกรมวิชา** หมายถึง โปรแกรมวิชาและสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันระดับอุดมศึกษา

บทที่ 2

กรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

กรอบแนวคิดเรื่องของการศึกษาต่อของนักเรียน

แนวความคิดที่นำมาใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ทฤษฎีความต้องการซึ่งกล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ไว้ว่าความต้องการของมนุษย์เป็นแรงผลักดัน (Mainspring) ให้คนทำงานหรือทำให้มีกำลังใจในการทำงาน (Motivation and Incentive) จึงต้องศึกษาเพื่อให้ทราบสาเหตุที่ทำให้มนุษย์ทำงาน โดยความต้องการของมนุษย์พื้นฐานทางจิตใจตามหลักสังคมวิทยา กล่าวถึงความต้องการของคนเราในมุมมองที่เกี่ยวกับความต้องการในการค้นคว้า มนุษย์มีความต้องการในการศึกษาเพิ่มขึ้น เนื่องจากพิจารณาในเรื่องของโอกาส (Opportunity) ทำให้ต้องการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และโอกาสในความก้าวหน้าต่าง ๆ ในการศึกษาต่อยังเกี่ยวข้องกับเรื่องของความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานอีกด้วย

นอกจากนี้แนวความต้องการศึกษาต่อยังเกี่ยวข้องกับเรื่องของการพิจารณาโอกาสในการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง มีโอกาสได้รู้ได้เห็น ต้องการได้แสดงความสามารถในการทำงาน เป็นต้น

จากกรอบแนวคิดดังกล่าวนำไปสู่ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

ทฤษฎีความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชายตามัญญ

ทฤษฎีเกี่ยวกับกับแรงจูงใจและบุคลิกภาพของอับราฮัม เอช มาสโลว์ (Abraham H. Maslow 1970 : 22 อ้างถึงใน ไพศาล ธีรพงษ์ และคณะ 2541 : 4) กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์นั้นสามารถเรียงลำดับความสำคัญได้จากความต้องการขั้นพื้นฐานจนถึงความต้องการขั้นสูงสุด โดยความต้องการขั้นพื้นฐานจะมีความสำคัญมากกว่าความต้องการที่มีความสำคัญในขั้นต่อไป ความต้องการของมนุษย์ ได้แก่

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological or Siological Needs) ได้แก่ ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ฯลฯ
2. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety Needs) ได้แก่ ความมั่นคง ความอบอุ่น

3. ความต้องการทางด้านความรัก และความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs) ได้แก่ ความรักแบบพี่น้อง ความรักเคารพบิดามารดา ความรักระหว่างเพศ ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของคณะ ฯลฯ

4. ความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง (Esteem Needs) ได้แก่ การได้รับการยกย่องสรรเสริญในสังคม

5. ความต้องการยอมรับความสามารถของตนเอง (Self – Actualization Needs) ได้แก่ การอยากแสดงความสามารถที่มีอยู่สูงสุดของตนเองแก่ผู้อื่นในสังคม ความต้องการความเข้าใจรวมทั้งความอยากรู้อยากเห็นด้วย

ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำทางสังคมของวิลเลียม ดับบลิว รีคเดอร์ (William W. Reeder 1971 อ้างถึงใน สุพัตรา ตันศิริปีกร 2524 : 44 - 45) ได้กล่าวถึงเหตุผลในการกระทำสิ่งใดของมนุษย์ว่าขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เหตุผลในการกระทำของมนุษย์ที่รีคเดอร์กล่าวไว้มีดังต่อไปนี้คือ

1. เป้าหมาย (Goals)
2. ความเชื่อที่สืบทอดกันมา (Belief Orientation)
3. ปทัสถาน (Value Standard)
4. พิสัยและขนบธรรมเนียมประเพณี (Habit and Custom)
5. ความคาดหวัง (Expectations)
6. ข้อผูกมัด (Commitments)
7. แรงเสริม (Force)
8. โอกาส (Opportunity)
9. ความสามารถ (Ability)
10. การสนับสนุน (Support)

องค์ประกอบทั้ง 10 ประการดังกล่าวเป็นเหตุของการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของมนุษย์ และเหตุผลดังกล่าวมิได้จำกัดอยู่เพียงองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง แต่จะประกอบด้วยเหตุผลหลายประการ ซึ่งอาจจะเหมือนกันหรือแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลเนื่องจากความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์มีมากมาย ดังนั้นพฤติกรรมของบุคคลย่อมถูกผลักดันจากความต้องการต่างๆ ดังกล่าว

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย
ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8
(พ.ศ. 2540 - 2544)
ทบวงมหาวิทยาลัย

เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยเป็นไปตามแนวทางของแผนอุดมศึกษาระยะยาวมีความต่อเนื่องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) และสนองตอบต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ไว้ดังต่อไปนี้ (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย 2539 : 15)

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการ (Quality and Excellence)

1.1 มุ่งยกระดับคุณภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ให้ได้มาตรฐานที่เท่าหรือทัดเทียมกันทุกแห่ง โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม กำหนดให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสถาบันและระดับประเทศ

1.2 มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย / สถาบันที่มีศักยภาพ สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคมโดยเป็นไปตามความพร้อม ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญของแต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบันหรือเครือข่ายสถาบันเพื่อเป็นการสร้างเสริมคุณภาพมาตรฐานชั้นนำในระดับนานาชาติ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อขยายโอกาสการเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาและความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Access - Equity)

2.1 มุ่งขยายโอกาสให้คนไทยได้เข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มากขึ้น และเพียงพอต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศและสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

2.2 มุ่งสร้างความเป็นธรรมความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันของโอกาสในการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งในด้านความเท่าเทียมกันทางภูมิศาสตร์ ความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและความเป็นธรรมทางสังคม

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและระบบการตรวจสอบ (Efficiency Accountability)

3.1 มุ่งส่งเสริมการบริหารอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ในด้านการบริหาร สถานัน ซึ่งได้แก่ การบริหารคน เงิน อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ และด้านการบริหารวิชาการ โดยการสร้างกลไกและระบบแผนงาน แผนเงิน และแผนคน ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องสัมพันธ์ กับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้มีต้นทุนการผลิตต่ำแต่ได้ผลผลิตสูง ซึ่งแสดงถึงการบริหาร งานที่มีประสิทธิภาพ

3.2 มุ่งสร้างระบบการตรวจสอบประสิทธิภาพของการบริหารสถานัน และการ บริหารวิชาการ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงนโยบายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้การบริหาร ที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องสามารถตรวจสอบวัดได้ทั้งในด้านกลไกและกระบวนการบริหาร

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อพัฒนาผลผลิตของระบบอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับ ความ ต้องการของสังคมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพและทันการ (Relevancy - Delivery)

4.1 มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันสร้างผลผลิตอุดมศึกษาทั้ง การผลิตบัณฑิต ผลงานวิจัย และการให้บริการวิชาการที่มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องและตรงกับ ความต้องการของผู้ใช้ สังคม และประเทศ

4.2 มุ่งสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันส่งมอบผลผลิตที่มีคุณภาพและเป็น ประโยชน์อย่างแท้จริงต่อผู้ใช้ สังคม และประเทศได้ในปริมาณที่ ต้องการ และตรงตามกำหนด เวลาตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้แล้ว

วัตถุประสงค์ที่ 5 เพื่อพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิ ภาค (Internationalization - Regionalization)

5.1 มุ่งยกระดับมาตรฐานและสมรรถนะของมหาวิทยาลัย/สถาบันให้มีมาตรฐาน สากลทั้งในเชิงวิชาการและการบริหารมหาวิทยาลัยรวมทั้งสนับสนุนการสร้างความสัมพันธ์ให้ มหาวิทยาลัย/สถาบันเข้าไปมีบทบาททางวิชาการในเวทีนานาชาติ และการส่งเสริมให้อาจารย์ และบัณฑิตไทยมีสมรรถนะสากล เจตคติ โลกทัศน์และชีวิตทัศน์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลง ตลอดจนสามารถจัดการเรียนการสอน หลักสูตรที่เป็นมาตรฐานอย่างมีคุณภาพให้ กับนักศึกษาจากต่างประเทศได้

5.2 มุ่งส่งเสริมให้มหาวิทยาลัย/สถาบันไทยเข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาระดับ ภูมิภาคเนื่องจากกระแสการพัฒนาในอนาคตจะมีการรวมกลุ่มประเทศในลักษณะภูมิภาคมากขึ้น อุดมศึกษาไทยจะต้องสามารถเข้าไปมีบทบาทเป็นผู้นำในระดับภูมิภาคได้และสามารถสร้างองค์ ความรู้อันเกี่ยวข้องกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคได้ ในขณะที่เดียวกันก็สร้างความเข้มแข็งในศิลป วัฒนธรรมไทยและความเป็นไทย

วัตถุประสงค์ที่ 6 เพื่อส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการใช้การบริหารแบบเอกชนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (Privatization Corporatization)

6.1 ร่วมให้ภาคเอกชนร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด โดยส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างกลไกเพื่อขยายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนให้เพิ่มมากขึ้น สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จ้างภาคเอกชนเข้าดำเนินการแทนในงานบางอย่างที่เหมาะสม

6.2 สนับสนุนการนำหลักการบริหารจัดการในระบบเอกชนที่สำคัญคือหลักการประหยัดต้นทุนและเพิ่มรายได้ มาใช้ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐ และสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยของรัฐมีรายได้และพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น

เป้าหมายการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544)

1. การรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีส่วนศึกษานักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อนักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เป็น 50 : 50
2. กระจายการรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประเภทจำกัดรับ โดยวิธีการรับแบบโควตาเป็นร้อยละ 50 ของนักศึกษาที่รับได้ในแต่ละปีการศึกษา
3. รับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และสาขาวิชาบัญชี เพิ่มร้อยละ 15 ต่อปี สำหรับสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อื่น ๆ เพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี กรณีบัณฑิตศึกษาให้ขยายได้ตามความพร้อมโดยเน้นสาขาวิชาที่ขาดแคลน
4. สัดส่วนคุณวุฒิสูงสุดของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ปริญญาเอก : โท : ตรี เท่ากับ 30 : 6.5 : 0.5

ปัญหาการจัดการอุดมศึกษาของไทย

ปัจจุบันการจัดการอุดมศึกษาของไทยยังประสบปัญหาหลายประการ (สำนักงานสถาบันราชภัฏ 2541 : 9) ทั้งปัญหาในด้านโอกาสทางการศึกษา เอกภาพของการจัดการศึกษา ตลอดจนปัญหาในด้านการผลิตและคุณภาพการศึกษาดูอุดมศึกษาก็คือ

1. ความเสมอภาคและโอกาสในการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในช่วงที่ผ่านมา การให้โอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยยังจำกัดและไม่เสมอภาค มักเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่คนส่วนน้อย ไม่เอื้อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ในวงกว้าง เห็นได้จากระบบอุดมศึกษาในปัจจุบันรองรับผู้จบมัธยมปลายได้ไม่ถึงร้อยละ 50 และประชากร

ช่วงวัย 18 – 21 ปี อยู่ในระบบอุดมศึกษาเพียงร้อยละ 24.8 เท่านั้น (ข้อมูลปี 2537) สาเหตุแห่งปัญหาข้างต้นมีหลายประการคือ

1.1 การกระจายของสถาบันอุดมศึกษา

เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาในยุคแรกเกิดขึ้นเพราะความต้องการกำลังคนเข้าทำงานราชการตามกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ที่กระจุกอยู่ในบางพื้นที่ไม่กระจายตามความหนาแน่นของประชากรที่อยู่ตามท้องถิ่น จำนวนสถาบันในส่วนภูมิภาคจึงไม่ได้สัดส่วนกับความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้น ดังเช่นภาคเหนือมีสถาบันอุดมศึกษาเพียงร้อยละ 14 ของสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด นักเรียนในชนบทที่อยู่ห่างไกลและมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีจึงมีโอกาสมุ่งแข่งขันน้อยกว่า นอกจากนี้การขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มขึ้น ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องขยายการผลิตบุคลากรไว้รองรับงานของเอกชน ทั้งในด้านธุรกิจ อุตสาหกรรมและการบริการ แม้มีสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนเกิดขึ้นอีกมาก แต่สถาบันเหล่านั้นตั้งอยู่ในเมืองใหญ่หรือเมืองรองในส่วนภูมิภาค อันเป็นที่ตั้งศูนย์ราชการและธุรกิจ

1.2 วิธีการรับนักศึกษา

ผู้ที่มีความพร้อมมักมีโอกาสมุ่งเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษามากกว่า เนื่องจากการเข้าศึกษาต้องมีการสอบคัดเลือก ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ที่เข้าศึกษามาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีและอยู่ในเขตที่เจริญ พบว่านักศึกษาที่มาจากรอบครัวเกษตรมีเพียงร้อยละ 11 ในขณะที่ครอบครัวนักธุรกิจซึ่งมีร้อยละ 9 ของจำนวนประชากรของประเทศที่มีนักศึกษาเข้ารับการศึกษาดังถึงร้อยละ 40 – 45 นอกจากนี้การเข้ามหาวิทยาลัยในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเน้นคุณภาพตั้งแต่แรกรับเข้า จึงจำกัดโอกาสในการเข้าศึกษาของนักเรียน นักเรียนจะเข้าสถาบันเหล่านี้ได้จึงต้องเป็นผู้เรียนดีในระดับร้อยละ 10 – 15 ของกลุ่มเรียนดี ส่วนสถาบันในสังกัดกระทรวงอื่น ๆ โดยเฉพาะสถาบันราชภัฏนั้นรับส่วนที่เหลือจากมหาวิทยาลัยของรัฐ

1.3 ความไม่เท่าเทียมกันทางคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา

สภาพปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาแม้แต่ของรัฐเองมีความแตกต่างกันทางคุณภาพและในด้านการได้รับความสนับสนุนจากรัฐ จึงก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้เรียน โดยเฉพาะระหว่างสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

1.4 งบประมาณ

การจัดสรรงบประมาณโดยเน้นที่จะแบ่งสรรให้เป็นหน่วยงานระดับกรม ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคแก่กรมที่มีหน่วยงานย่อยแตกต่างกัน หน่วยงานที่มีสถาบันในสังกัดมากมักจะเสียเปรียบด้านงบประมาณเพราะมีตัวเลขเยอะ นอกจากนั้นการที่มีหลายหน่วยงานจัดการศึกษาในสาขาวิชาเดียวกันทำให้เกิดการสิ้นเปลืองงบประมาณโดยไม่จำเป็น

2. ความมีเอกภาพในการจัดอุดมศึกษา

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 655 แห่ง อยู่ในความดูแลของหลายกระทรวง ส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดอุดมศึกษาไทยดังนี้

2.1 ด้านมาตรฐานทางวิชาการ

สถาบันอุดมศึกษาต่างสังกัดกันมีการกำหนดมาตรฐานทางวิชาการแตกต่างกัน เช่น มาตรฐานทางวิชาการของอาจารย์ และมาตรฐานของหลักสูตรเป็นต้น

2.2 ด้านการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

สถาบันอุดมศึกษามากกว่าหนึ่งแห่งเปิดสอนในสาขาเดียวกันและอยู่ต่างสังกัดกัน มักจะเกิดการแข่งขันกันทางวิชาการ มากกว่าที่จะให้ความร่วมมือกัน เช่น การใช้อาคาร อุปกรณ์ เครื่องมือ และบุคลากรร่วมกัน เป็นต้น

2.3 ด้านการถ่ายโอนการศึกษาระหว่างสถาบัน

การถ่ายโอนการศึกษาระหว่างสถาบันต่างสังกัดยังทำได้น้อย เพราะหลักสูตรและมาตรฐานทางวิชาการต่างกัน ขาดการยอมรับซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการปิดโอกาสของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษาที่จำเป็นต้องเปลี่ยนสถานศึกษา และขาดความคล่องตัวในการได้รับโอกาสทางการศึกษา

3. การผลิตกำลังคนและคุณภาพการจัดอุดมศึกษา

ผลการผลิตและพัฒนาการศึกษาอุดมศึกษาในช่วงที่ผ่านมา แม้มีความสำเร็จระดับหนึ่งเพราะการเร่งขยายการรับนักศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนกำลังคนมาสนองความต้องการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ แต่ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากประสบปัญหาวิกฤตหลายประการ ประการที่สำคัญคือคุณภาพการศึกษาและการผลิตกำลังคนของสถาบันอุดมศึกษายังไม่สนองตอบความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศ และยังมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากเหตุต่อไปนี้

3.1 การเร่งผลิต เมื่อตลาดมีความต้องการมาก จึงมีการเร่งผลิต ทำให้ไม่ได้คุณภาพ เพราะขาดการเตรียมความพร้อมที่ดี

3.2 การได้วุฒิบัตรที่ไม่มีคุณภาพ ในที่นี้หมายถึงผู้สำเร็จจากระบบมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นการผลิตโดยองค์กรแบบราชการในระบบกรมกองเสียเป็นส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 80-85 จึงประสบปัญหาเช่นเดียวกับระบบราชการทั่วไป

3.3 ผู้สอนที่ไม่มีคุณภาพ การไม่ได้ อาจารย์ที่ดีหรือมีคุณภาพและไม่จริงจังในกระบวนการเรียนการสอน ส่งผลเสียต่อการผลิตกำลังคน ซึ่งบางฝ่ายมองว่าเป็นผลมาจากค่าตอบแทนที่ไม่สอดคล้องกับที่ควรจะเป็นและบางส่วนมองว่าเป็นปัญหาจากระบบราชการหรือการจัดการ

3.4 ขาดกระบวนการผลิตที่พัฒนาให้ก้าวหน้า ระบบการเรียนการสอนของไทยยังเป็นในระบบเดิม ทั้ง ๆ ที่เทคโนโลยีได้เปลี่ยนไปมากแล้ว

3.5 ขาดการลงทุนที่เหมาะสม การกระจายการลงทุนที่ไม่ส่งผลถึงผลิตผลหรือบริการอย่างแท้จริง แม้แต่มหาวิทยาลัยชั้นนำก็ถูกแรงกดดันจากภายในที่ทำให้มีการเปิดสอนในหลายสาขาวิชาซึ่งในที่สุดก็ต้องกระจายทรัพยากรไปหลายจุด ทำให้ดำเนินการได้ไม่ดีหรือไม่มีคุณภาพ

3.6 ขาดระบบการจัดการที่ดี ภายในสถาบันอุดมศึกษาแม้มีเงินและกำลังคน แต่ก็ไม่สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะติดขัดด้วยกฎระเบียบขนานาประการ

3.7 ไม่มีระบบการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพ สมาคมวิชาชีพไม่มีบทบาทมากนัก ยกเว้นในบางอาชีพ เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก เป็นต้น

3.8 ระบบการผลิตขาดการแข่งขันและขาดบรรยากาศการเร่งรัดพัฒนาทั่วโลก ในวงการธุรกิจหากไม่พัฒนาสินค้าให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและราคาถูกลง ท้ายสุดก็ต้องตกทุนหรือหลุดออกไปจากตลาด แต่ในวงการศึกษามิได้เป็นเช่นนั้น ระบบการศึกษายังเป็นกระบวนการผูกขาดอยู่ในระบบราชการค่อนข้างมาก และได้เปรียบในกระบวนการผลิต เพราะเป็นระบบของรัฐให้การสนับสนุนกระบวนการผลิตถึงร้อยละ 80-90 ของค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอน

3.9 กลไกของผู้บริโภคหรือตลาดแรงงานยังไม่พร้อม และไม่มีทักษะในการคัดเลือคนเข้าทำงาน แม้ว่าภาคธุรกิจในปัจจุบันได้ตื่นตัวในการรับคนที่มีคุณภาพ และมีความต้องการที่จะให้กระบวนการผลิตมีคุณภาพ แต่ก็ยังอยู่ในขั้นตอนกำลังพัฒนา อีกระยะหนึ่งจึงจะส่งแรงผลักดันไปยังสถาบันอุดมศึกษาในฐานะผู้ผลิตได้

3.10 องค์กรและระบบราชการไม่เข้าใจในคุณภาพ เช่น การให้อัตราเงินเดือนในแบบราชการ ซึ่งเทียบวุฒิปริญญาโดยใช้เกณฑ์เดียวกันตามศักดิ์และสิทธิแห่งสังคม นั่นคือให้ค่าเพียงสัญญาลักษณ์มากกว่าเนื้อแท้ของการศึกษา

3.11 การผลิตบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่ำกว่าเป้าหมาย ทั้งที่เป็นกำลังคนที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เพื่อสนองตอบต่อภาคการผลิต ทั้งการเกษตร อุตสาหกรรม และการบริการ ซึ่งจำเป็นต้องแข็งแกร่ง มีความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศได้ แต่ปัจจุบันระบบอุดมศึกษาไทยผลิตได้ต่ำกว่าเป้าหมาย ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

ปัญหาของการจัดอุดมศึกษาที่กล่าวมามีผลกระทบต่อเนื่อง ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมอยู่ในวงจำกัดเฉพาะบุคคลที่มีโอกาสศึกษาสูงกว่าและในท้องที่ที่เป็นเมืองใหญ่ มีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรที่มีศักยภาพออกจากท้องถิ่น เกิดปัญหาความแออัดแย่งในตัวเมือง ขณะที่ท้องถิ่นถูกละทิ้งให้ขาดศักยภาพ การจัดอุดมศึกษาในปัจจุบันจึงไม่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมที่ทั่วถึงและเป็นธรรม ไม่เอื้อต่อการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานความเป็นจริงของสังคมไทย ทำให้กำลังคนที่เป็นผลผลิตจากระบบอุดมศึกษาไทยมีคุณภาพไม่เพียงพอที่จะเป็นกำลังคนในยุคที่ต้องฝ่าฟันวิกฤตของชาติ และยุคที่ต้องแข่งขันกับนานาประเทศในสังคมโลก

แนวทางการพัฒนาอุดมศึกษาของชาติในระยะต่อไป

ด้วยความตระหนักในปัญหาการจัดการอุดมศึกษาของชาติของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีสำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติเชื่อมประสาน จึงได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาหลังมัธยมศึกษาในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ไว้ ซึ่งมีสาระโดยสรุปดังนี้

1. จัดระบบการศึกษาอุดมศึกษาให้มีเอกภาพ มีความสัมพันธ์เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกันและสามารถถ่ายโอนกันได้ ทั้งนี้รัฐควรให้การสนับสนุนงบประมาณโดยพิจารณาจากการทำงานตามภารกิจ เพื่อเพิ่มคุณภาพ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการบริหารและการจัดการ และเกิดวามคล่องตัวมากขึ้น รวมทั้งเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่คนที่ด้อยโอกาส โดยจัดระบบการศึกษาอุดมศึกษาเป็น 3 ระบบย่อยดังนี้

1.1 จัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยเฉพาะทาง ในวิทยาลัยที่เปิดสอนสองปีหลังมัธยมศึกษาตอนปลายให้มุ่งเน้นการสอนวิชาชีพเฉพาะทาง ในวิทยาลัยชุมชนให้มุ่งเน้นการสอนวิชาชีพทั่วไปและสอนหลักสูตรระยะสั้นสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ รวมทั้งการสอนวิชาสามัญให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสามารถเทียบโอนหน่วยการเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3 ของมหาวิทยาลัยต่อไปได้ การจัดการสอนของวิทยาลัยในระบบนี้จะเป็นการขยายฐานการศึกษามหาวิทยาลัย และลดแรงกดดันของผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลายที่มุ่งหวังจะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย จึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจำนวนมากจากนโยบายขยายโอกาสการศึกษาระดับมัธยมศึกษาองประเทศ

1.2 จัดการศึกษามหาศึกษาระดับปริญญาตรีสี่ปี ที่มุ่งเน้นการสอนและการบริการวิชาการเป็นหลัก โดยเปิดสอนในสถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน และสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น เปิดสอนระดับสูงกว่าปริญญาตรี และทำการวิจัยตามศักยภาพและความเหมาะสมกับภารกิจของตน นอกจากนี้ควรเปิดโอกาสให้ผู้จบวิทยาลัยในระบบแรกมาศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3 ได้โดยจะต้องจัดระบบให้เกิดความเชื่อมโยงและถ่ายโอนกันได้อย่างคล่องตัว และควรส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันตามกลไกความต้องการของตลาด โดยรัฐให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนที่ด้อยโอกาส

1.3 ส่งเสริมระบบมหาวิทยาลัยให้มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนา และผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโทและปริญญาเอก เพื่อสร้างผู้นำทุกสาขาของประเทศทำการวิจัยเพื่อสร้างและผลิตเทคโนโลยีตลอดจนการผลิตกำลังคนและอาจารย์ในสาขาที่ขาดแคลนหรือสาขาที่กลไกของตลาดไม่สามารถระบุปริมาณความต้องการได้อย่างชัดเจน

2. จัดให้มีระบบการบริหารการศึกษามหาศึกษาระดับชาติ โดยให้มีคณะกรรมการศึกษามหาศึกษาระดับชาติ ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลทางด้านนโยบายและมาตรฐานการศึกษามหาศึกษากำหนดเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณ และแนวทางการพัฒนาสถาบันการศึกษามหาศึกษาตลอดจนกำกับและประสานการจัดการอุดมศึกษาทุกสังกัด ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการการศึกษามหาศึกษาระดับชาติประกอบด้วยผู้ทรง

คุณวุฒิและนักวิชาการจากหลายสาขาเป็นกรรมการ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ เป็นฝ่ายเลขานุการ

3. ปรับระบบการจัดสรรงบประมาณแก่สถาบันการศึกษาอุดมศึกษาให้ยึดหลักความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ส่งเสริมประสิทธิภาพ คุณภาพและความเสมอภาค ให้สถาบันการศึกษาอุดมศึกษาสามารถแสวงหารายได้ของตนเองและเชื่อมโยงกับสถาบันธุรกิจการเงินอุตสาหกรรม ขณะเดียวกันให้ผู้ที่ได้รับประโยชน์มีส่วนรับภาระค่าใช้จ่ายมากขึ้น โดยมีระบบการตรวจสอบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพทั้งนี้โดย

3.1 จัดสรรงบประมาณแก่สถาบันอุดมศึกษาแบบเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อให้บริหารสถาบันอุดมศึกษาได้ใช้ดุลยพินิจในการใช้เงินให้เกิดความคล่องตัว และอาจมีนโยบายสนับสนุนงบประมาณในรูปแบบอื่น ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาหารายได้จากแหล่งอื่น ซึ่งจะเป็นการผลักดันให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ความพยายามสร้างสัมพันธ์เชื่อมโยงกับภาครัฐกิจเอกชนให้มากยิ่งขึ้นด้วย

3.2 ให้การสนับสนุนนักศึกษาทั้งในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนที่ไม่สามารถช่วยตนเองได้ทางการเงินในรูปแบบของทุนเล่าเรียนและกองทุนเงินยืม ซึ่งจัดเงินกู้ยืมให้ปลอดดอกเบี้ยหรือให้คืนระยะยาว หรือเรียกคืนจากบัณฑิตผู้จบในรูปแบบของภาษีเงินได้เพิ่มจากปกติในภายหลัง

3.3 กำหนดแนวทางการบริหารการเงิน เพื่อให้เกิดระบบแบ่งกันรับภาระค่าใช้จ่ายระหว่างผู้เรียนกับสถาบันอุดมศึกษา โดยให้ขยายเพดานค่าธรรมเนียมการศึกษา ให้สะท้อนค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนควรจะต้องมีส่วนรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้ได้รับประโยชน์ หรือผลตอบแทนจากการศึกษาระดับอุดมศึกษา

4. ปรับระบบบริหารภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นให้เกิดระบบบริหารที่คล่องตัว มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับธรรมชาติการบริหารงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งต้องการความเป็นอิสระคล่องตัว สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว ทันทีกับความก้าวหน้าทางวิทยาการของโลก ทั้งนี้ควรมีการพิจารณาดำเนินการดังนี้

4.1 ปรับระบบบริหารการเงิน ระบบบริหารบุคลากร และระบบบริหารงานวิชาการให้เอื้อต่อการบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการและความเป็นสากลของการอุดมศึกษาบนพื้นฐานของภูมิปัญญาไทย

4.2 พิจารณานำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบราชการตามความพร้อมของแต่ละสถาบันโดยดำเนินการอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

4.3 ปรับระบบการแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษา โดยมุ่งสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ให้มีโอกาสเข้ามาบริหารสถาบันการศึกษาอุดมศึกษา และยกเลิกการเลือกตั้ง

5. ปรับระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ให้มีการพิจารณาเทบทวนวิธีการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยให้ความสำคัญทั้งสอบแข่งขันเพื่อวัดความรู้ความสามารถทางวิชาการ ตามวัตถุประสงค์และกระบวนการของหลักสูตรมัธยมศึกษา และการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่กลุ่มคนต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและเป็นธรรม

6. มีระบบประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ทั้งมาตรฐานระดับสถาบันและระดับสาขาวิชาเป็นระบบที่อิสระอันเกิดจากความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสมาคมวิชาชีพ ซึ่งควรมีบทบาทเป็นองค์กรหลักในการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ขณะเดียวกันให้มืองค์กรอาัยและนักวิชาการจากสถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานด้านวิชาการ ทั้งนี้โดยใช้กลไกตลาดเพื่อให้เกิดการแข่งขันและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7. ส่งเสริมภาคเอกชนให้เข้ามามีบทบาททางอุดมศึกษามากขึ้น ทั้งในรูปแบบการส่งเสริมการลงทุนและการลงทุนร่วมกันระหว่างรัฐและเอกชน ในการจัดการอุดมศึกษาในสาขาที่ตลาดต้องการโดยส่งเสริมให้จัดในพื้นที่ที่ต้องการขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นพิเศษ จัดทุนการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาสให้มากเพียงพอ รวมทั้งจัดกองทุนเงินยืมเพื่อการศึกษา รัฐควรลดบทบาทควบคุม แต่มุ่งเน้นการกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐาน นอกจากนี้มุ่งให้มีการเชื่อมโยงการวิจัยและพัฒนา การฝึกอบรมและบริการวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับธุรกิจเอกชน ภาคอุตสาหกรรม และบริการในรูปแบบอื่นอย่างกว้างขวาง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สงวน ช่างฉัตรและคณะ (2532) ศึกษาเรื่องความต้องการกำลังคนของท้องถิ่นในพื้นที่ความรับผิดชอบของวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2533 – 2539 ผลการวิจัยพบว่า อาชีพที่คาดว่าจะเป็นที่ต้องการของประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2533 – 2539 10 อันดับแรก ได้แก่ การท่องเที่ยว กิจการโรงแรม การทำสวนผลไม้ การทำไร่ถั่วเหลือง กิจการร้านอาหาร กัดตาการโรงงานอุตสาหกรรม และการเลี้ยงโคนม ห้างสรรพสินค้าและการขายเครื่องจักร เครื่องยนต์ การค้าขาย การเลี้ยงโคนม พนักงานบริการและนักธุรกิจ ช่างซ่อมไฟฟ้า คุณลักษณะทั่วไปของผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ความขยัน มานะ อดทน ใฝ่สัตย์สุจริต มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีประสิทธิภาพ และความรู้ความสามารถในวิชาชีพและละเว้นอาชญา

ไพศาล ธีรพงษ์และคณะ (2541) ศึกษาความต้อ้งการในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญในเขตจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญที่สำเร็จการศึกษาไปการศึกษา 2540 จำนวน 1,197 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดม

ศึกษา โดยการสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นสถาบันราชภัฏ โดยเลือกที่จะศึกษาต่อในจังหวัดพิษณุโลกสำหรับการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันที่จะไปศึกษาต่อส่วนใหญ่ได้จากอาจารย์แนะแนว

การเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ วิชาชีพ และการศึกษามาตามลำดับ สำหรับสาเหตุที่เลือกสาขาวิชาดังกล่าวเนื่องจากความถนัดของตนเองเป็นหลัก รองลงมาคือ ความภาคภูมิใจในสาขาวิชาที่เลือก

นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียน อาชีพและรายได้ของผู้ปกครองแตกต่างกันมีความต้องการศึกษาต่อสาขาศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษาและวิชาชีพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นบางกรณีเท่านั้นที่มีความแตกต่างกันและขนาดของโรงเรียน อาชีพและรายได้ของผู้ปกครองโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกสาขาวิชาต่าง ๆ ยกเว้นเหตุผลบางกรณีเท่านั้นมีความสัมพันธ์กัน

คณะกรรมกรดำเนินงานโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ (2540) ศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ผลวิจัยพบว่า

1. ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน นักเรียนร้อยละ 95.8 ต้องการเรียนต่อเมื่อสำเร็จการศึกษาขั้นสูงสุดของโรงเรียนแล้ว ส่วนอีกร้อยละ 2.5 ที่ไม่ต้องการเรียนต่อ เกือบครึ่งหนึ่งให้เหตุผลว่า ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเรียน และมีบางส่วนตอบว่า ต้องการประกอบอาชีพที่ตนชอบในสาขาที่ตนเรียนมา

2. ระดับการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 68.0 ของผู้ตอบต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ ระดับ ปวส. และปวช. อีกร้อยละ 15.9 และ 8.2 ตามลำดับ อีกร้อยละ 2.7 ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอื่น ๆ นั้น ต้องการศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก 12 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ของทั้งหมด แสดงว่า นักเรียนส่วนมากต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย

3. สถาบันที่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 41.7 ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ รองลงไปคือ สถาบันราชภัฏ และวิทยาลัยอาชีวศึกษา อีกร้อยละ 20.4 และ 9.0 ตามลำดับเมื่อนำข้อมูลจากคำถามปลายเปิดมาพิจารณาประกอบด้วยจะพบว่า นักศึกษาสนใจสถานศึกษาทางสายอาชีพ ในร้อยละที่ต่ำกว่าสถาบันราชภัฏไม่มากนัก

4. สถานที่ตั้งของสถาบันที่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 41.5 ต้องการศึกษาต่อในสถาบันที่ตั้งอยู่ในจังหวัดศรีสะเกษ รองลงไปคือ สถาบันที่ตั้ง ในต่างจังหวัดยกเว้นกรุงเทพฯและในกรุงเทพฯ ร้อยละ 36.8 และ 17.1 ตามลำดับ

5. ความต้องการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ในจำนวน 12 อาชีพที่ให้เลือกอาชีพพนักงานบัญชี/การเงิน/ธนาคาร เป็นกลุ่มอาชีพที่นักเรียนต้องการมากที่สุด คือ ร้อยละ 25.3 รองลงไปคือ อาชีพครูอาจารย์และแพทย์พยาบาล ร้อยละ 12.5 และ 15.5 ตามลำดับ และ

จากคำตอบในอาชีพอื่น ๆ นักเรียนต้องการประกอบอาชีพทางด้านช่าง (ได้แก่ ช่างยนต์ ช่างไฟ ช่างสำรวจ ฯลฯ) มากที่สุด รองลงไปคือ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนสนใจเรียนวิชาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มากที่สุด คือ ร้อยละ 44.9 รองลงไปคือสาขา วิชาการศึกษาและสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลในแบบสอบถามที่ถามถึงแผนการ เรียนของนักเรียนแล้ว พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ 50.0 เป็นผู้ที่กำลังเรียนอยู่ ในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลเป็นรายโปรแกรมวิชาจะพบว่า โปรแกรมวิชาที่ผู้สนใจเรียน 10 อันดับแรก คือ โปรแกรมวิชาดังต่อไปนี้

ชื่อโปรแกรมวิชา	มีผู้สนใจเรียนร้อยละ
1. โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์	16.3
2. โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ/บัญชี/การเงินการธนาคาร/การตลาด การจัดการ	10.9
3. โปรแกรมวิชาก่อสร้าง/ไฟฟ้าอุตสาหกรรม/อิเล็กทรอนิกส์/เครื่องกล	10.6
4. โปรแกรมวิชาประถมศึกษา	6.8
5. โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์/ฟิสิกส์/เคมี/ชีววิทยา	9.3
6. โปรแกรมวิชาออกแบบนิเทศศิลป์/พาณิชย์ศิลป์	2.9
7. โปรแกรมวิชาภาษาต่างประเทศ	5.5
8. โปรแกรมวิชาพยาบาล/สาธารณสุข	9.0
9. โปรแกรมวิชารัฐศาสตร์/นิติศาสตร์/รัฐประศาสนศาสตร์	2.5
10. โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์/วารสารและการประชาสัมพันธ์	2.1

ราตรี รุ่งโรจน์ดี (2515) ได้ศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญ และ สาขาอาชีพ ของนักเรียนจังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2514 โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียน 489 คน และผู้ปกครองนักเรียน 413 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีแนวโน้มที่จะเลือกเรียนต่อสาขาวิชามากกว่าสายสามัญ และนักเรียนทั้งสองสายมีความต้องการที่จะเรียนต่อใน ระดับอุดมศึกษามากกว่าในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา สาขาวิชาที่นักเรียนต้องการเรียนต่อเป็นอันดับแรก ทั้งสองระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา สาขาวิชาที่นักเรียนต้องการเรียนต่อเป็นอันดับแรก ทั้งสองระดับ คือ วิชาครู เหตุผลที่นักเรียนใช้ประกอบการพิจารณาในการเลือกเรียนต่อคือ โอกาสที่จะ ร่ำรวยเพื่อเป็นกำลังคนระดับกลางที่ประเทศกำลังต้องการ และความเหมาะสมกับตนเอง ส่วน เหตุผลสำคัญที่ผู้ปกครองใช้พิจารณามุ่งหวังในการเรียนต่อ คือ ทุนทรัพย์ที่จะใช้ส่งเสียให้นัก เรียนเรียนต่อ ตามความเหมาะสมกับสติปัญญาของนักเรียน และโอกาสในการมีงานทำนอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเรียนต่อของนักเรียนมากกว่าครู

รังสรรค์ ษนะพรพันธ์ (2518 : 52 อ้างถึงใน วรรณวิภา จตุชัย 2535 : 17 - 18) ได้ศึกษาถึงความสำคัญของฐานะทางเศรษฐกิจที่มีต่อการศึกษาไว้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจไม่เพียงแต่เป็นเงื่อนไขอันจำเป็นในการศึกษาต่อเท่านั้น ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาภายในครอบครัวอีกด้วย

สุวิมล คีลี้น (2526 : 19 - 93) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาของค้ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดโรงเรียนรัฐบาลในเขตจังหวัดอุบลราชธานี งานวิจัยดังกล่าวได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียน จำนวน 416 คน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของงานเป็นองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจสำคัญ ในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบด้วยลักษณะงานและความก้าวหน้าด้านความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว ด้านความจำเป็น ด้านรายได้ และด้านบุคคล

วรรณวิภา จตุชัย (2535) ได้ศึกษาถึงความต้องการในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2535 จำนวน 742 คนพร้อมกันนั้น ได้รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดเจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษาและแบบวัดความต้องการในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 98 มีความต้องการในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา โดยความต้องการของนักเรียนในการเลือกสถาบันการศึกษาและสาขาของระดับอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์กับเพศ ระดับชั้น ฐานะทางเศรษฐกิจ และอาชีพของผู้ปกครอง แต่ในเรื่องของเจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเหตุผลในการเลือกสถาบันไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองยังส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนของเจตคติต่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนอีกด้วยและจากการสรุปเอกสารและงานวิจัยที่ได้ศึกษาพบว่า สภาพของนักเรียนได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพศ สาขาที่เรียน และสภาพของผู้ปกครอง ได้แก่ ลักษณะการประกอบอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ ความมุ่งหวังในการเรียน และการประกอบอาชีพต่างก็ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อและการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อ

งานวิจัยของเอ็ดวิน เอฟ ปีเตอร์ (Edwin F. Peter 1940 : 428 - 430) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยใช้นักเรียนมัธยมศึกษาปีสุดท้าย ผลปรากฏว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของเด็ก ได้แก่ ความคิดเห็นของบิดามารดา อิทธิพลของเพื่อน อิทธิพลของญาติพี่น้อง อิทธิพลของบุคคลที่นักเรียนรู้จัก โอกาสก้าวหน้าในการงาน โอกาสที่จะได้งานทำ

โอดล อูซเซล (Odell Uzzell 1961 : 666 - 669) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียน 14 แห่ง ใน Eastern North Carolina จำนวน 301 คน โดยใช้ในการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล และแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่นักเรียนใช้ช่วยในการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อหรือเลือกอาชีพ ก็คือความคุ้นเคยกับบุคคลที่อยู่ในวงการนั้น ๆ มาก่อน ซึ่งกล่าวว่าการชักนำของผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนด้วย

ปัจจุบันมีนักจิตวิทยาและนักวิจัย (Hay and Anderson 1963 : 96 อ้างถึงใน วรธนวิภา จตุชัย 2535 : 11) ได้พยายามศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ และพบว่ามนุษย์โดยทั่วไปมีความต้องการที่แท้จริงอยู่ 2 ประการคือ ประการแรก เป็นความต้องการที่จะปรับปรุงตนเอง โดยวิธีการทางธรรมชาติ ประการที่สอง เป็นความต้องการที่จะรักษาสภาพการณ์สมดุลทางธรรมชาติของมนุษย์ และความต้องการของมนุษย์นั้นมักถูกกำหนดโดยสังคม ซึ่งสังคมกำหนดให้มนุษย์ที่อยู่ต่างฐานะกันมีความต้องการแตกต่างกัน

ดอนเนล ลินดา บลิสเสท (Donnell Linds Blisset 1978 : 2212) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเลือกโครงการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพ และอาชีพที่จะทำของนักเรียนระดับ 12 ของโรงเรียนในรัฐมิสซิสซิปปี ผลการวิจัยพบว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง เป็นผู้ที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจของนักเรียนเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษา และอาชีพ แต่เหตุผลในการศึกษาผล และการตัดสินใจของแต่ละบุคคลอาจเหมือนหรือต่างกันได้เหตุผลและการตัดสินใจอาจจะมีแตกต่างกันไป เป็นต้นว่า อยากร่ำรวยได้สูง อยากรับเกียรติ ต้องการเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง ต้องการการยกย่องจากสังคมหรือบางคนเลือกตามความต้องการของบิดา มารดา และญาติพี่น้อง ตลอดจนเพื่อนฝูงและบุคคลที่รู้จัก บางคนก็เลือกความจำเป็น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2523 : 2) ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาและตลาดแรงงานไทย ผลการวิจัยพบว่า

1. มีความไม่สมดุลย์กันในระหว่างจำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูง (ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและสูงกว่า) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าความต้องการของตลาดแรงงานที่จะรับไว้ได้ อันจะก่อให้เกิดปัญหา เช่น การว่างงานในอัตราที่สูง

2. การได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมขณะปฏิบัติงาน (Job Related Training) มีผลอย่างมากต่อความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ (โดยวัดจากระดับเงินเดือน) และนอกจากนี้ยังพบว่าความเสมอภาคของโอกาสที่จะได้รับการฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานมีมากกว่า เมื่อเทียบกับโอกาสที่จะได้เข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษา

3. ประสบการณ์ในการทำงานมีส่วนอย่างสำคัญต่อความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพของบุคคล

4. การศึกษาในระดับอาชีวศึกษานั้น ปัญหาด้านการเพิ่มคุณภาพมีมากกว่าการเพิ่มทางด้านปริมาณ ถึงแม้ว่าจะมีการขาดแคลนผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษา แต่ก็ขาดแคลนเฉพาะผู้ที่มีความสามารถสูงเท่านั้น นายจ้างได้ให้ข้อคิดเห็นว่าควรปรับปรุงคุณภาพของการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพิมพ์ดีดภาษาอังกฤษ และความสามารถในการตัดสินใจการแก้ปัญหา และควรจะได้เน้นในเรื่องการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น

5. นายจ้างได้ให้ความสนใจเป็นอย่างมากต่อคุณสมบัติของลูกจ้างในด้านความซื่อสัตย์ ขยัน การเรียนรู้ได้ไว และความเป็นผู้อยู่ในระเบียบวินัยมากกว่าความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการศึกษาในโรงเรียน

6. อาชีพที่หาผู้มีความรู้ความสามารถบรรจุเข้าทำงานได้ยาก ได้แก่ ช่างทำแม่พิมพ์ ช่างอากาศยาน ช่างไฟฟ้า นักบัญชี (ชาย) พนักงานสิ่งทอ ช่างกล ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ผู้จัดการฝ่ายการตลาด พนักงานขาย ช่างเขียนแบบ และก๊อ (ชาย)

คณะผู้วิจัยได้เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพของการอาชีวศึกษาไว้ดังนี้

1. ควรปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้คุณภาพ โดยเฉพาะในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยมุ่งเน้นในด้านการฝึกปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น และมีการจัดและประเมินผลการฝึกปฏิบัติที่ได้ผลอย่างแท้จริง

2. ควรปรับเนื้อหาสาระและระยะเวลาศึกษาในแขนงบริหารธุรกิจ และพานิชยกรรม ให้มีการขีดหยุ่่นได้ตามความจำเป็นของอาชีพในแต่ละสาขาวิชา โดยไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเหมือนกันหมด คือ 3 ปี สำหรับหลักสูตร ปวส. และ 2 ปี สำหรับหลักสูตร ปวส.

3. ควรเสริมแทรกคุณสมบัติที่ดีต่างๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบในการทำงาน และความภาคภูมิใจในวิชาชีพ ตลอดจนความคิดริเริ่มประกอบอาชีพอิสระ ความคิดสร้างสรรค์ และการรู้จักแก้ปัญหา โดยผนวกเข้าไปในเนื้อหาหลักสูตรการสอนตามปกติทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

4. สนับสนุนให้สถาบันอาชีวศึกษาจัดหาผู้ที่มีความรู้ ความสามารถสูงจากภาคเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจมาช่วยสอนโดยเป็นอาจารย์พิเศษ และถ้าหากจำเป็นอาจจัดตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายเพื่อการนี้ด้วย

5. ปรับปรุงอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น ๆ ของอาจารย์ในสถาบันอาชีวศึกษา ในลักษณะที่มีความขีดหยุ่่นเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถโน้มน้าวให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์สูงได้เข้าทำงานเป็นอาจารย์ได้

พิบูลโลก

6. สถาบันอาชีวศึกษาควรส่งเสริมการจัดให้มีการฝึกงานของนักเรียนนักศึกษาในหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพื่อให้มีประสบการณ์เพิ่มขึ้น และระบบบริหารของสถาบันควรเอื้ออำนวยต่อการจัดให้มีการแนะนำ การติดตามและประเมินผลการฝึกงานให้เกิดผลดีอย่างแท้จริง

7. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอาชีวศึกษาให้บริการทางวิชาชีพ เช่น งานเขียนแบบ งานพิมพ์ และซ่อมรถยนต์ ซึ่งถ้าหากจัดให้มีการดำเนินงานที่รัดกุมโดยเฉพาะทางด้านการเงินและมีความคล่องตัวแล้วจะเป็นประโยชน์ในหลายทาง โดยที่เปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาได้ปฏิบัติงานจริง เพิ่มความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพที่สอดคล้องกับสภาพงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสามารถใช้จ่ายเงินที่ได้จากการให้บริการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนเพื่อเพิ่มคุณภาพของการศึกษาในระดับนี้

8. สนับสนุนให้มีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาและสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานของกรมแรงงาน ในการที่จะใช้แบบทดสอบมาตรฐานวิชาชีพช่างต่าง ๆ ที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานได้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพของการศึกษาในระดับนี้ให้อยู่ในระดับมาตรฐาน และแบบทดสอบมาตรฐานทางวิชาชีพนี้ ควรจะได้ขยายไปในอาชีพอื่น ๆ ด้วย เช่น เลขานุการ พิมพ์ดีด การบัญชี การเงิน นอกจากนี้ควรจะได้เผยแพร่งานบริการการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในระดับต่าง ๆ ของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานให้แพร่หลายกว้างขึ้น เพื่อว่าบุคคลทั่วไปจะได้ทราบว่าไม่ใช่เฉพาะการศึกษาในระบบโรงเรียนเท่านั้น การศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองก็จะเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะพัฒนาฝีมือและความสามารถของตนเอง และยังได้รับการรับรองจากรัฐบาลด้วย

9. ส่งเสริมให้มีการเพิ่มทุนการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเป็นพิเศษทางด้านอาชีวศึกษา โดยเฉพาะผู้ที่มีฐานะยากจนให้สามารถศึกษาเล่าเรียนได้ และสนับสนุนให้มีการขอทุนและอุปกรณ์การศึกษาจากภาคเอกชนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากบริษัทขนาดใหญ่และบริษัทการค้าระหว่างประเทศ

10. เสนอให้มีการปรับปรุงโครงสร้างของสถาบันอาชีวศึกษา เช่น ระบบบริหารและกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้มีความคล่องตัวและพร้อมที่จะรับแนวดำเนินการใหม่ ๆ หรือข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคุณภาพของการอาชีวศึกษา

ราตรี รุ่งโรจน์ดี ได้ทำการศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญ และสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระยอง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความปรารถนาที่จะศึกษาหาความรู้ให้สูงขึ้นและมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของสมพงษ์ มั่นระวัง และนาวิน รุ่งรส ที่พบว่านักเรียนมีความต้องการที่จะเรียนต่อสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพนั้น มีความหวังที่จะออกมาประกอบอาชีพได้หลังจากที่ใช้เวลาในการเรียนไม่นานนัก เพราะโดยทั่วไป

3119
81178

การเรียนสายอาชีพนั้น ส่วนใหญ่จะแบ่งช่วงระดับความสามารถเป็นระยะ ๆ หากใครมีความสามารถเรียนได้แค่ไหน มีอุปสรรคอะไรก็ออกประกอบอาชีพก่อนได้ และหากมีโอกาสก็เข้าศึกษาต่อใหม่อีก

ดังนั้นรัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะพัฒนาการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษา ให้จะเร่งผลิตและปรับปรุงคุณภาพของครูอาชีวศึกษาทั้งทางด้านวิชาการและจริยธรรม โดยให้ประสานและสอดคล้องกันระหว่างหน่วยผลิต และหน่วยใช้

นอกจากนี้ การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญเพราะหลักสูตรต่าง ๆ จะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา และสังคม คร.สุมิตร คุณานุกร ได้พูดถึงขบวนการพัฒนาหลักสูตรซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมหลัก 5 ประการ ดังนี้คือ

1. กำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษาจะไม่เหมือนกัน ทั้งนี้เพราะหลักสูตรแต่ละระดับนี้ต้องสนองความต้องการของเยาวชนที่มีสภาพทางจิตใจ ร่างกาย มีความสามารถในการเรียนรู้และมีความต้องการการศึกษาแตกต่างกันออกไป ดังนั้นหลักสูตรแต่ละหลักสูตรจึงต้องมีความมุ่งหมายที่แสดงถึงเอกลักษณ์และวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไปด้วย การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรจึงต้องมีการสำรวจและวิจัยข้อมูลด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาหรือความต้องการอย่างแท้จริงของสังคม

2. การเลือกการจัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์

เมื่อกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว จึงต้องมีการเลือกสรรวิชาการความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. การนำเอาหลักสูตรไปใช้

การนำเอาหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครู นำเอาโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มเหล่านั้น ไปปฏิบัติให้เกิดผล

4. การประเมินผลหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตร คือ การหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงไร และอะไรเป็นเหตุ

5. การปรับปรุงหลักสูตร

ขบวนการของการพัฒนาหลักสูตรมีลักษณะเป็นวัฏจักร เริ่มต้นด้วยการกำหนดความมุ่งหมายเลือกและจัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลตามที่มุ่งหมายไว้ประเมินผลหาข้อบกพร่องของขบวนการนี้ และนำเอาผลที่ได้ไปปรับปรุงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรจึงเริ่มต้นด้วยขบวนการและขั้นตอนเดิมอีกคือ ปรับปรุงความมุ่งหมาย เมื่อความมุ่งหมายซึ่งเป็นแม่บทเปลี่ยนไป ขบวนการที่เหลือก็ต้องถูกเปลี่ยน

แปลงให้สอดคล้องรับกันจนถึงการประเมินผลหลักสูตร และนำเอาข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล ไปปรับปรุงหลักสูตรอีก เป็นวัฏจักรวนเวียนต่อเนื่องกัน

นอกจากนี้ การวิจัยเรื่อง “การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรประโยควิชาชีพชั้นสูง สาขา วิชาการตลาด” ของอุคมรัตน์ จิรัชัยประวีตร และคณะ พบว่าเนื้อหาวิชาในหลักสูตร ปวส. การตลาด มีความเหมาะสมดีแล้วเว้นแต่บางวิชาที่มีจำนวนชั่วโมงเรียนมากเกินไป คือ 4 – 6 ชั่วโมงต่อ สัปดาห์จึงควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาด้วยวิธีการให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ และได้สัมผัสของจริงเพิ่มมากขึ้นกว่าการเรียนทางด้านทฤษฎีอย่างเดียว

สรุปได้ว่า การสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานที่มีต่อครูระดับปริญญาตรีใน สาขาวิชาชีพเป็นสิ่งที่จำเป็นและต้องกระทำโดยเร่งด่วน เพื่อช่วยแก้ปัญหาการว่างงาน และความ สูญเปล่าทางการศึกษาด้วย

ฉะนั้นจึงเป็นมูลเหตุขงใจให้คณะผู้จัดทำกรวิจัยฉบับนี้ได้ตัดสินใจสำรวจ และเก็บ รวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ให้สอดคล้องกับงานการวิจัยของคณะดังกล่าวข้างต้น และเป็นผลต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 – 2529)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัย คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุโขทัย ประจำปีการศึกษา 2542 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 - 5 จำนวนทั้งสิ้น 11,986 คน จำแนกตามอำเภอและโรงเรียนได้ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรที่จะศึกษาจำแนกตามอำเภอและ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

อำเภอ	ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ที่ตั้งโรงเรียน	ประชากรที่ศึกษา				รวมทั้งสิ้น (คน)
				ม.3 (คน)	ม. 4 (คน)	ม.5 (คน)	ม. 6 (คน)	
เมือง	1	บ้านสวนวิทชาคม	ค.บ้านสวน อ.เมือง	210	72	52	334	3,239
	2	สุโขทัยวิทชาคม	ค.บ้านกล้วย อ.เมือง	461	509	483	1453	
	3	อุดมครุณี	ค.ธานี อ.เมือง	446	331	304	1081	
	4	ช่างซ้ายพิทยาคม	ค.ช่างซ้าย อ.เมือง	105	41	30	176	
	5	ฉิโทพิทยาคม	ค.เมืองเก่า อ.เมือง	109	45	41	195	
กงไกร ลาส	6	กงไกรลาสวิทชา	ค. ไกรกลาง อ.กงไกรลาส	281	229	241	751	1,229
	7	หนองคูวิทชา	ค.หนองคู อ.กงไกรลาส	127	69	75	271	
	8	ไกรโนวิทชาคม	ค. ไกรโน อ.กงไกรลาส	102	65	40	207	
คีรีมาส	9	คีรีมาสพิทยาคม	ค. โคนค อ.คีรีมาส	235	144	162	541	699
	10	บ้านใหม่เจริญผลพิทยาคม	ค.ศรีคีรีมาส อ.คีรีมาส	64	54	40	158	
ทุ่งเสลี่ยม	11	ทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์	ค.ทุ่งเสลี่ยม อ.ทุ่งเสลี่ยม	240	242	225	707	1,027
	12	ชัยมงคลพิทย	ค.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม	151	95	74	320	
บ้านด่าน ลานหอย	13	บ้านด่านลานหอยพิทย	ค.บ้านด่าน อ.บ้านด่านลานหอย	284	178	160	622	659
	14	คลังขันวิทชานุสรณ์	ค.คลังขัน อ.บ้านด่านลานหอย	19	18		37	
ศรีสำรา ลย์	15	เมืองเสลียง	ค.หาดเสี้ยว อ.ศรีสำราลย์	281	225	224	730	1,515
	16	ท่าชัยวิทชา	ค.ท่าชัย อ.ศรีสำราลย์	129	105	82	316	
	17	บ้านแก่งวิทชา	ค.บ้านแก่ง อ.ศรีสำราลย์	101	90	80	271	
	18	เมืองด้งวิทชา	ค.บ้านดึก อ.ศรีสำราลย์	100	55	43	198	
ศรีสำโรง	19	ศรีสำโรงชนูปถัมภ์	ค.คลองตาล อ.ศรีสำโรง	357	231	205	793	1,244
	20	บ้านไร่พิทยาคม	ค.บ้านไร่ อ.ศรีสำโรง	137	84	72	293	
	21	วังทองวิทชา	ค.วังทอง อ.ศรีสำโรง	49	56	-	105	
	22	ขุนไกรพิทยาคม	ค.นาขุน อ.ศรีสำโรง	24	29	-	53	
สวรรค โลก	23	สวรรคตอนันต์วิทชา	ค.ช่างขาว อ.สวรรคโลก	466	448	438	1,352	1,879
	24	หนองปลาหมอวิทชาคม	ค.คลองกระจง อ.สวรรคโลก	96	62	49	207	
	25	หนองกลับวิทชาคม	ค.หนองกลับ อ.สวรรคโลก	67	12	29	108	
	26	สวรรคตอนันต์วิทชา 2	ค.หนองขาว อ.สวรรคโลก	85	61	65	211	
ศรีนคร	27	ศรีนคร	ค.ศรีนคร อ.ศรีนคร	230	146	119	495	495
รวมทั้งสิ้น				4,956	3,696	3,333	11,986	11,986

ที่มา สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสุโขทัย "ข้อมูลเกี่ยวกับ โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุโขทัย ประจำปีการศึกษา 2542 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2542) เอกสารเผยแพร่ของสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดสุโขทัย กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2542 หน้า 2

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบ แยกประเภท (Stratified Random Sampling) โดยแยกประเภทประชากรที่มีคุณสมบัติอย่างเดียวกันไว้ด้วยกัน แล้วสุ่มตัวอย่างแต่ละประเภทโดยอาศัยการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 387 คน คิดเป็นร้อยละ 0.032 โดยอาศัยขนาดประชากรสูงสุดตาม Table for Determining Sample Size from a Given Population ของ Krejeie และ Morgan ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามค่าภาคและ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุโขทัย

อำเภอ	ลำดับที่	ที่ตั้งโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	ประชากรศึกษา				กลุ่มตัวอย่าง				
				ม.3 (คน)	ม.4 (คน)	ม.5 (คน)	รวม (คน)	ม.3 (คน)	ม.4 (คน)	ม.5 (คน)	รวม (คน)	ร้อยละ
เมือง	1	บ้านสวนวิทชาคม	ค.บ้านสวน อ.เมือง	210	72	52	334	9	3	3	5	120 (28.37)
	2	สุโขทัยวิทชาคม	ค.บ้านกล้วย อ.เมือง	461	509	483	1,453	0	25	24	49	
	3	อุดมครุณี	ค.ธานี อ.เมือง	446	331	304	1,081	14	12	10	36	
	4	ช่างช้างวิทชาคม	ค.ช่างช้าง อ.เมือง	105	41	30	176	4	3	2	9	
	5	ลิโทวิทชาคม	ค.เมืองเก่า อ.เมือง	109	45	41	195	5	4	2	11	
กงไกรลาส	6	กงไกรลาสวิทชา	ค.ไกรกลาง อ.กงไกรลาส	281	229	241	751	8	10	7	25	45 (10.64)
	7	หนองคูวิทชา	ค.หนองคู อ.กงไกรลาส	127	69	75	271	5	2	4	11	
	8	ไกรโนวิทชาคม	ค.ไกรโน อ.กงไกรลาส	102	65	40	207	0	5	4	9	
คีรีมาศ	9	คีรีมาศวิทชาคม	ค.โดนค อ.คีรีมาศ	235	144	162	541	0	9	10	19	29 (6.86)
	10	บ้านใหม่เจริญผล วิทชาคม	ค.ศรีคีรีมาศ อ.คีรีมาศ	64	54	40	158	3	6	1	10	
ทุ่งเสลี่ยม	11	ทุ่งเสลี่ยมชนูปัจฉิมภ์	ค.ทุ่งเสลี่ยม อ.ทุ่งเสลี่ยม	240	242	225	707	5	5	4	14	27 (6.39)
	12	ชัยมงคลวิทชา	ค.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม	151	95	74	320	6	4	3	13	
บ้านด่านลาน หอย	13	บ้านด่านลานหอย วิทชา	ค.บ้านด่าน อ.บ้านด่าน ลานหอย	284	178	160	622	5	5	4	14	18 (4.26)
	14	คลังชันวิทชานุสถณ์	ค.คลังชัน อ.บ้านด่าน ลานหอย	19	18		37	2	2	0	4	
ศรีสัชนาลัย	15	เมืองเสลียง	ค.หาดเสี้ยว อ.ศรีสัชนาลัย	281	225	224	730	10	8	7	25	57 (13.48)
	16	ท่าชัยวิทชา	ค.ท่าชัย อ.ศรีสัชนาลัย	129	105	82	316	5	4	3	12	
	17	บ้านแก่งวิทชา	ค.บ้านแก่ง อ.ศรีสัชนาลัย	101	90	80	271	4	4	3	11	
	18	เมืองดังวิทชา	ค.บ้านดึก อ.ศรีสัชนาลัย	100	55	43	198	4	3	2	9	
ศรีสำโรง	19	ศรีสำโรงชนูปัจฉิมภ์	ค.คลองตาอ.ศรีสำโรง	357	231	205	793	13	8	7	28	45 (10.64)
	20	บ้านไร่วิทชาคม	ค.บ้านไร่ อ.ศรีสำโรง	137	84	72	293	5	-	2	7	
	21	วังทองวิทชา	ค.วังทอง อ.ศรีสำโรง	49	56	-	105	3	3	0	6	
	22	ขุนไกรวิทชาคม	ค.นาขุน อ.ศรีสำโรง	24	29	-	53	2	2	0	4	
สวรรคโลก	23	สวรรคโลกบัณฑิตวิทชา	ค.ย่านยาว อ.สวรรคโลก	466	418	438	1,352	15	15	14	44	69 (16.31)
	24	หนองปลาหมอ วิทชาคม	ค.คลองกระจง อ.สวรรคโลก	96	62	49	207	4	3	2	9	
	25	หนองกล้วยวิทชาคม	ค.หนองกล้วย อ.สวรรคโลก	67	12	29	108	3	2	2	7	
	26	สวรรคโลกนันทวิทชา 2	ค.คลองยาว อ.สวรรคโลก	85	61	65	211	4	3	2	9	
ศรีนคร	27	ศรีนคร	ค.ศรีนคร อ.ศรีนคร	230	146	119	495	8	-	5	13	13 (3.07)
รวมทั้งสิ้น				4,956	3,696	3,333	11,981	146	150	127	423	100.00

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 คณะผู้วิจัยขออนุญาตนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญในเขตจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย ของ ผศ.ดร.ไพศาล ธีวรงค์ชัย และคณะ (ไพศาล ธีวรงค์ชัย และคณะ, 2541 : 81—86) มาศึกษาและพัฒนาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดสุโขทัย โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความต้องการหลังจากเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 3 เหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา จำนวน 11 ข้อ

2.2 ดำเนินการตรวจสอบหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Tryout) สอบถามนักเรียน จำนวน 30 ชุด เฉพาะข้อที่ใช้แบบอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (α - Coefficient) ผลการคำนวณค่าความเที่ยงตอนที่ 3 ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.85

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งนักศึกษาที่ได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการและรายละเอียดในแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยตรงจากนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุโขทัย ตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดรายละเอียดไว้ในตารางที่ 2

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดเพื่อหาค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS For Windows

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 5.1 ร้อยละ (Percentage)
- 5.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 5.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 5.4 T-test
- 5.5 F-test
- 5.6 สัมประสิทธิ์ α ของครอนบาช
- 5.7 Chi-square

6. เกณฑ์ในการพิจารณา

การพิจารณาระดับความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัยใช้เกณฑ์พิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของสภวน ช้างฉัตร (2542 : 62) ดังต่อไปนี้

1.00 – 1.80	ความต้องการในระดับน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	ความต้องการในระดับน้อย
2.61 – 3.40	ความต้องการในระดับปานกลาง
3.41 – 4.20	ความต้องการในระดับมาก
4.21 – 5.00	ความต้องการในระดับมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัย
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิจัยที่นำมาอธิบายเชิงพรรณนาได้แก่ลักษณะทั่วไปด้านประชากร
สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ และเหตุผลในการเลือกสาขาวิชาต่าง ๆ โดยการแสดงผลเป็นค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 ผลการวิจัยที่นำมาอธิบายในเชิงปริมาณ โดยการทดสอบความแตกต่าง
ระหว่าง 2 กลุ่ม ใช้ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of
Variance) และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ใช้ค่า ไคสแควร์ (Chi-Square)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	154	36.40
หญิง	269	63.60
รวม	423	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 และเป็นเพศชาย จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 3	146	34.52
มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	35.46
มัธยมศึกษาปีที่ 5	127	30.02
รวม	423	100.00

ตารางที่ 4 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 35.46 รองลงมาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 34.52 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 30.20

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามอาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	70	16.50
พนักงานบริษัทเอกชน	7	1.70
ค้าขาย	56	13.20
รับจ้าง	80	18.90
เกษตรกร	206	48.70
อื่น ๆ	4	1.00
รวม	423	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 48.7 รองลงมาอาชีพรับจ้าง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

รายได้ของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	194	45.90
5,000 – 10,000 บาท	111	26.20
10,001 – 15,000 บาท	46	10.90
15,001 – 20,000 บาท	36	8.50
มากกว่า 20,000 บาท	32	7.60
ผู้ไม่ตอบ	4	0.90
รวม	423	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 และน้อยที่สุด มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามความต้องการหลังเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความต้องการศึกษาหลังเรียน จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	388	91.70
ไม่ต้องการ	30	7.10
ผู้ไม่ตอบ	5	1.20
รวม	423	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการศึกษาต่อหลังเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 388 คน คิดเป็นร้อยละ 91.70 และไม่ต้องการศึกษาต่อจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาเหตุที่ทำให้ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

สาเหตุที่ทำให้ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดทุนทรัพย์	21	50.00
2. ต้องการหางานทำ	8	19.05
3. คิดว่าไม่สามารถสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อได้	8	19.05
4. ต้องทำธุรกิจของบ้านตนเอง	4	9.52
5. อื่น ๆ	1	2.38
รวม	42	100.00

จากตารางที่ 8 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสาเหตุที่ไม่ต้องการศึกษาต่อเนื่องจากขาดทุนทรัพย์จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา ต้องการหางานทำและคิดว่าไม่สามารถสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อได้ จำนวน 8 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 19.05

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิธีการศึกษาต่อ

วิธีการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
สอบเข้าต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ	248	58.63
สอบเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัยเอกชน	18	4.26
สอบเข้าเรียนต่อในสถาบันราชภัฏ	26	6.15
สอบเข้าเรียนต่อสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	6	1.42
สอบเข้าเรียนต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษา/เทคนิค	78	18.44
อื่น ๆ	3	0.70
ผู้ไม่ตอบ	44	10.40
รวม	423	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อโดยการสอบเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 รองลงมาต้องการสอบเข้าเรียนต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษา/เทคนิค จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาที่ต้องการศึกษาต่อ

สาขาที่ต้องการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
สาขาวิชาศิลปศาสตร์	91	21.50
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์	171	40.40
สาขาวิชาการศึกษา	19	4.50
สาขาวิชาชีพในระดับ ปวส.	101	23.90
ไม่ตอบ	41	9.70
รวม	423	100.00

จากตารางที่ 10 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 40.4 รองลงมาคือสาขาวิชาในระดับ ปวส. จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 และน้อยที่สุดคือ สาขาวิชาการศึกษา จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

ตารางที่ 11 แสดงปริมาณเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอันดับความต้องการในการศึกษาต่อสาขาศิลปศาสตร์

วิชาเอก	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
นิเทศศาสตร์	3.36	1.45	ปานกลาง
บริหารธุรกิจ	3.55	1.39	มาก
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	3.27	1.27	ปานกลาง
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	2.47	0.96	น้อย
ประวัติศาสตร์	2.90	1.51	ปานกลาง
พัฒนาชุมชน	2.90	1.47	ปานกลาง
อังกฤษธุรกิจ	2.65	1.12	ปานกลาง
นิติศาสตร์	3.53	1.47	มาก
อักษรศาสตร์	2.54	1.32	น้อย
รัฐศาสตร์	2.59	1.44	น้อย
อื่น ๆ	1.50	0.70	น้อยที่สุด
รวม	3.11	0.48	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในวิชาเอกบริหารธุรกิจโดยมีค่าเฉลี่ย 3.55 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นวิชาเอก นิติศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.53 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 12 แสดงปริมาณเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอันดับความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

วิชาเอก	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
แพทยศาสตร์	4.30	1.27	มาก
เภสัชศาสตร์	3.72	1.25	มาก
พยาบาลศาสตร์	3.84	1.20	มาก
วิศวกรรมศาสตร์	3.23	1.37	ปานกลาง
สถาปัตยกรรมศาสตร์	3.08	1.18	ปานกลาง
คอมพิวเตอร์	3.10	1.20	ปานกลาง
สถิติประยุกต์	2.42	1.22	น้อย
คณิตศาสตร์	2.80	1.34	ปานกลาง
เคมี	2.46	1.17	น้อย
ชีววิทยา	2.24	1.08	น้อย
ฟิสิกส์	2.60	1.15	น้อย
สุขศึกษา	1.93	1.06	น้อย
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	4.01	1.27	มาก
เซรามิกส์	1.42	0.64	น้อยที่สุด
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	2.17	1.17	น้อย
เกษตรศาสตร์	1.86	1.12	น้อย
อื่นๆ	3.75	1.28	มาก
รวม	3.11	1.17	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในวิชาเอกแพทยศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ วิชาเอกวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร โดยมีค่าเฉลี่ย 4.01 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 14 แสดงปริมาณเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอันดับความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพในระดับ ปวศ.

วิชาเอก	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
การบัญชี	3.98	1.16	มาก
การตลาด	2.98	1.26	ปานกลาง
การเลขานุการ	2.85	1.23	ปานกลาง
คอมพิวเตอร์	3.38	1.35	มาก
การเงินการธนาคาร	2.19	1.22	น้อย
คหกรรม	1.52	0.62	น้อย
ช่างยนต์	4.05	1.32	มาก
ช่างเทคนิคการผลิต	1.60	0.89	น้อยที่สุด
ช่างเทคนิคโลหะ	2.75	1.12	ปานกลาง
ช่างไฟฟ้ากำลัง	3.03	1.23	ปานกลาง
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	2.90	1.42	ปานกลาง
ช่างก่อสร้าง	2.75	1.65	ปานกลาง
ช่างโยธา	2.11	1.05	น้อย
ช่างสำรวจ	2.55	1.50	น้อย
ช่างเชื่อมโลหะ	2.50	1.09	น้อย
ช่างกลโรงงาน	2.72	1.33	ปานกลาง
อื่น ๆ	3.66	0.57	มาก
รวม	3.06	0.23	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชาชีพในระดับ ปวศ.ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาช่างยนต์ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.05 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือวิชาเอก การบัญชี โดยมีค่าเฉลี่ย 3.98 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 15 แสดงปริมาณเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลในการเลือกเรียนสาขาวิชาต่างๆ

เหตุผล	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
ผู้ปกครองให้การสนับสนุน	4.30	0.89	มาก
ตามอย่างเพื่อน	2.14	0.99	น้อย
ตามความต้องการของตลาดแรงงาน	3.52	0.89	มาก
การยอมรับของสังคม	3.70	0.79	มาก
สอดคล้องกับระดับสติปัญญาของตนเอง	3.70	0.87	มาก
ความภาคภูมิใจในสาขาวิชา	3.97	0.81	มาก
ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	3.32	0.89	ปานกลาง
ความถนัดของตนเอง	3.85	0.85	มาก
เรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง	3.06	1.27	ปานกลาง
ต้องการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง	3.13	1.20	ปานกลาง
อื่นๆ	3.28	1.25	ปานกลาง
รวม	3.48	0.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกเรียนสาขาวิชาต่างๆ โดยมีเหตุผลเพราะว่าผู้ปกครองให้การสนับสนุนโดยมีค่าเฉลี่ย 4.30 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือความภาคภูมิใจในสาขาวิชา โดยมีค่าเฉลี่ย 3.97 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์
อำเภอตามเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	P-value
ชาย	25	3.07	0.47	-0.508	0.613
หญิง	71	3.13	0.50		

จากตารางที่ 16 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์ของนักเรียนเพศหญิงและเพศชายพบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาคณะวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาศิลปศาสตร์
จำแนกตามเพศ

วิชาเอก	เพศชาย		เพศหญิง		t	P-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
นิเทศศาสตร์	3.16	1.58	3.43	1.41	-0.67	0.50
บริหารธุรกิจ	3.93	1.09	3.44	1.45	1.20	0.23
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	3.00	1.26	3.37	1.27	-1.00	0.32
บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์	2.00	0.92	2.81	0.87	-1.96	0.06
ประวัติศาสตร์	2.44	1.58	3.09	1.47	-1.08	0.28
พัฒนาชุมชน	2.61	1.32	3.11	1.57	-0.92	0.36
อังกฤษธุรกิจ	2.42	0.97	2.69	1.15	-0.57	0.57
นิติศาสตร์	4.06	1.09	3.28	1.57	1.97	0.05
อักษรศาสตร์	2.25	1.42	2.63	1.29	-0.88	0.38
รัฐศาสตร์	2.88	1.53	2.51	1.43	0.68	0.50
อื่นๆ	-	-	1.50	0.70	-	-

จากตารางที่ 17 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาคณะวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ของนักเรียนเพศหญิงและเพศชาย พบว่า ไม่แตกต่างกัน

๗ ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	P-value
ชาย	56	3.36	2.42	1.106	0.274
หญิง	125	3.00	0.29		

จากตารางที่ 18 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนเพศหญิงและเพศชาย พบว่า ไม่แตกต่างกัน

๗

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาคณะวิชาเอกต่างๆในสาขาวิชา
วิทยาศาสตร์ จำนวนตามเพศ

วิชาเอก	เพศชาย		เพศหญิง		t	P-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
แพทยศาสตร์	4.04	1.45	4.44	1.15	-1.27	0.20
เภสัชศาสตร์	3.57	1.37	3.77	1.21	-0.74	0.45
พยาบาลศาสตร์	3.28	1.60	3.89	1.16	-1.27	0.20
วิศวกรรมศาสตร์	3.66	1.42	2.85	1.23	2.45*	0.01
สถาปัตยกรรมศาสตร์	3.04	1.11	3.10	1.25	-0.17	0.86
คอมพิวเตอร์	3.33	1.28	2.98	1.14	1.47	0.14
สถิติประยุกต์	3.16	1.32	1.87	0.83	2.23*	0.04
คณิตศาสตร์	2.88	1.45	2.75	1.29	0.30	0.76
เคมี	2.55	1.19	2.40	1.19	0.42	0.67
ชีววิทยา	2.00	1.22	2.31	1.03	-0.92	0.36
ฟิสิกส์	2.78	1.31	2.36	0.92	0.90	0.37
สุขศึกษา	1.42	0.53	2.08	1.13	-1.46	0.15
วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีการอาหาร	2.15	1.12	2.14	1.11	1.05	0.30
เซรามิกส์	2.33	0.57	1.18	0.40	4.03*	0.00
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	2.47	1.32	2.00	1.05	1.31	0.19
เกษตรศาสตร์	1.71	0.99	1.92	1.17	-0.58	0.56
อื่นๆ	3.00	-	3.85	1.34	-0.59	0.57

*P < 0.05

จากตารางที่ 19 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาคณะวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนเพศหญิงและเพศชาย พบว่า มีความต้องการศึกษาคณะวิชาเอก วิศวกรรมศาสตร์ สถิติประยุกต์ และเซรามิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	P-value
ชาย	7	3.00	0.00	-1.393	0.19
หญิง	12	3.06	0.15		

จากตารางที่ 20 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษา
ของนักเรียนเพศหญิงและเพศชาย พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาการศึกษ
 จำนวนตาม เพศ

วิชาเอก	เพศชาย		เพศหญิง		t	P-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การศึกษาปฐมวัย	-	-	2.20	1.09	-	-
ประถมศึกษา	2.00	-	2.75	1.70	-0.39	0.72
คณิตศาสตร์	2.25	1.25	3.33	1.41	-1.31	0.21
วิทยาศาสตร์	2.50	1.29	3.33	1.03	-1.13	0.28
ทฤษฎีการศึกษาศาสตร์	2.50	2.12	1.00	-	0.57	0.66
ภาษาอังกฤษ	3.40	0.89	3.88	1.16	-0.80	0.43
ภาษาไทย	2.25	1.89	3.16	1.32	-0.90	0.39
คอมพิวเตอร์ศึกษา	4.50	0.83	3.55	1.23	1.62	0.12
ดนตรีศึกษา	4.00	-	1.00	-	-	-
นาฏศิลป์	-	-	-	-	-	-
อุตสาหกรรมศิลป์	2.00	-	1.00	-	-	-
บริหารการศึกษา	-	-	2.50	1.76	-	-
เทคโนโลยีการศึกษา	3.00	1.67	1.00	-	1.10	0.31
อื่นๆ	2.00	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 21 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาการศึกษานักเรียนเพศหญิงและเพศชาย พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพ ในระดับ ปวส. จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	P-value
ชาย	49	3.05	0.27	-0.21	0.83
หญิง	56	3.06	0.20		

จากตารางที่ 22 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. ของนักเรียนเพศหญิงและเพศชาย พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาชีพใน ระดับ ปวศ. จำแนกตาม เพศ

วิชาเอก	เพศชาย		เพศหญิง		t	P-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การบัญชี	3.76	1.69	4.03	1.00	-0.54	0.59
การตลาด	3.25	1.50	2.95	1.26	0.44	0.66
การเลขานุการ	2.71	1.11	2.87	1.26	-0.31	0.75
คอมพิวเตอร์	3.06	1.53	3.48	1.30	-1.04	0.29
การเงินการธนาคาร	2.87	1.45	2.05	1.13	1.77	0.08
คหกรรม	1.50	0.70	1.53	0.63	-0.06	0.94
ช่างยนต์	4.11	1.24	3.00	2.82	1.16	0.25
ช่างเทคนิคการผลิต	1.75	0.95	1.00	-	0.70	0.53
ช่างเทคนิคโลหะ	2.75	1.12	-	-	-	-
ช่างไฟฟ้ากำลัง	3.03	1.23	-	-	-	-
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	3.00	1.43	2.00	1.00	1.16	0.25
ช่างก่อสร้าง	2.30	1.41	4.00	0.00	-2.59*	0.02
ช่างโยธา	2.11	1.05	-	-	-	-
ช่างสำรวจ	2.37	1.50	4.00	-	-1.01	0.34
ช่างเชื่อมโลหะ	2.50	1.09	-	-	-	-
ช่างกลโรงงาน	2.78	1.34	2.00	1.41	0.78	0.44
อื่นๆ	3.50	0.70	4.00	-	0.57	0.66

*P < 0.05

จากตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ใน สาขาวิชาชีพในระดับ ปวศ. ของเพศหญิงและเพศชาย พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อวิชาเอก ช่าง ก่อสร้าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำแนกตาม ชั้นปี

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	0.04	0.02	0.10	0.902
ภายในกลุ่ม	88	18.65	0.21		
รวม	90	18.70			

จากตารางที่ 24 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์ของนักเรียนที่มีชั้นปีการศึกษามากต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาศิลปศาสตร์
จำแนกตาม ชั้นปี

วิชาเอก	DF	SS	DF	SS	MS	MS	F	F	หมายเหตุ
	b	b	w	w	b	w	Ratio	Prob	
นิเทศศาสตร์	2	13.60	58	112.73	6.80	1.94	3.49*	0.037	2 แตกต่าง 3
บริหารธุรกิจ	2	3.15	58	117.99	1.57	2.03	0.77	0.465	
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์	2	1.69	53	87.73	0.84	1.65	0.51	0.602	
ประวัติศาสตร์	2	1.68	16	15.05	0.84	0.94	0.89	0.429	
ประวัติศาสตร์	2	2.50	26	60.94	1.25	2.34	0.53	0.592	
พัฒนาชุมชน	2	0.75	25	52.50	0.37	2.10	0.17	0.838	
อังกฤษธุรกิจ	2	2.44	36	46.52	1.22	1.29	0.94	0.397	
นิติศาสตร์	2	12.01	43	87.39	6.01	2.03	2.95	0.06	
อักษรศาสตร์	2	4.64	49	80.35	2.32	1.64	1.41	0.252	
รัฐศาสตร์	2	0.67	37	82.42	0.33	2.22	0.15	0.861	
อื่นๆ	1	0.50	0	0.00	0.50	-	-	-	

*P < 0.05

หมายเหตุ	2	หมายถึง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
	3	หมายถึง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

จากตารางที่ 25 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ของนักเรียนที่มีชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า มีความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอก นิเทศศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์อำเภอตาม ชั้นปี

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	2.35	1.17	0.61	0.541
ภายในกลุ่ม	176	335.67	1.90		
รวม	178	338.03			

จากตารางที่ 26 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์
จำแนกตาม ชั้นปี

วิชาเอก	DF	SS	DF	SS	MS	MS	F	F
	b	b	w	w	b	w	Ratio	Prob
แพทยศาสตร์	2	6.17	67	106.52	3.08	1.59	1.94	0.151
เภสัชศาสตร์	2	15.11	109	160.85	7.55	1.47	5.12	0.07
พยาบาลศาสตร์	2	2.67	85	123.77	1.33	1.45	0.91	0.404
วิศวกรรมศาสตร์	2	0.31	60	116.00	0.15	1.93	0.08	0.922
สถาปัตยกรรมศาสตร์	2	1.03	45	65.44	0.51	1.45	0.35	0.703
คอมพิวเตอร์	2	2.40	110	160.70	1.20	1.46	0.82	0.441
สถิติประยุกต์	2	4.91	9	14.00	2.45	1.55	1.58	0.258
คณิตศาสตร์	2	0.66	37	68.43	0.33	1.85	0.18	0.836
เคมี	2	0.20	42	61.00	0.10	1.45	0.06	0.934
ชีววิทยา	2	5.94	50	54.35	2.97	1.08	2.73	0.075
ฟิสิกส์	2	5.02	22	26.97	2.51	1.22	2.05	0.153
สุขศึกษา	2	1.96	28	31.90	0.98	1.14	0.86	0.433
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	2	99.11	48	8047.86	49.55	167.66	0.29	0.745
เซรามิกส์	2	2.22	11	3.20	1.11	0.29	3.83	0.055
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	2	2.87	42	57.70	1.43	1.37	1.04	0.360
เกษตรศาสตร์	2	3.31	49	60.74	1.65	1.24	1.33	0.272
อื่นๆ	2	8.16	5	3.33	4.08	0.66	6.12	0.450

จากตารางที่ 27 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษำแนตาม ำันปี

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	0.03	0.01	0.92	0.417
ภายในกลุ่ม	16	0.25	0.01		
รวม	18	0.28			

จากตารางที่ 28 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษา
ของนักเรียนที่มีำันปีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆในสาขาวิชาการศึกษา
จำแนกตามชั้นปี

วิชาเอก	DF	SS	DF	SS	MS	MS	F	F
	b	b	w	w	b	w	Ratio	Prob
การศึกษาปฐมวัย	1	0.80	3	4.00	0.80	1.33	0.60	0.495
ประถมศึกษา	1	0.45	3	8.75	0.45	2.91	0.15	0.721
คณิตศาสตร์	2	2.13	10	21.86	1.06	2.18	0.48	0.628
วิทยาศาสตร์	2	1.63	7	10.38	0.81	1.48	0.55	0.599
คหกรรมศาสตร์	1	1.50	1	4.50	1.50	4.50	0.33	0.667
ภาษาอังกฤษ	2	0.85	11	14.00	0.42	1.27	0.33	0.721
ภาษาไทย	2	3.26	7	18.33	1.63	2.61	0.62	0.563
คอมพิวเตอร์ศึกษา	2	2.40	12	16.53	1.20	1.37	0.87	0.413
ดนตรีศึกษา	1	4.50	0	0.00	4.50	-	-	-
นาฏศิลป์	-	-	-	-	-	-	-	-
อุตสาหกรรมศิลป์	1	0.50	0	0.00	0.50	-	-	-
บริหารการศึกษา	2	6.75	3	8.75	3.37	2.91	1.15	0.424
เทคโนโลยีการศึกษา	1	0.12	5	17.30	0.12	3.46	0.03	0.855
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 29 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาการศึกษาที่มีชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

• ตารางที่ 30 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. จำแนกตาม
ชั้นปี

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	0.03	0.01	0.23	0.794
ภายในกลุ่ม	99	5.78	0.05		
รวม	101	5.81			

• จากตารางที่ 30 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพใน
ระดับ ปวส. ของนักเรียนที่มีชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆในสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. จำแนกตามชั้นปี

วิชาเอก	DF	SS	DF	SS	MS	MS	F	F	หมายเหตุ
	b	b	w	w	b	w	Ratio	Prob	
การบัญชี	2	2.47	61	83.46	1.23	1.36	0.90	0.410	2 แตกต่าง 3 3 แตกต่าง 1 และ 2
การตลาด	2	10.22	47	68.75	5.11	1.46	3.49*	0.038	
การเลขานุการ	2	11.19	49	66.88	5.59	1.36	4.10*	0.023	
คอมพิวเตอร์	2	0.78	56	111.24	0.39	1.98	0.19	0.821	
การเงินการธนาคาร	2	0.34	41	65.38	0.17	1.59	0.10	0.897	
กหกรรม	2	0.71	12	4.88	0.35	0.40	0.87	0.443	
ช่างยนต์	2	3.57	32	48.71	1.78	1.52	1.17	0.322	
ช่างเทคนิคการผลิต	2	2.45	3	0.75	2.45	0.25	9.80	0.52	
ช่างเทคนิคโลหะ	2	1.62	13	17.37	0.81	1.33	0.60	0.56	
ช่างไฟฟ้ากำลัง	1	1.65	29	45.31	0.82	1.56	0.52	0.595	
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	2	0.17	29	60.04	0.08	2.07	0.41	0.960	
ช่างก่อสร้าง	2	2.61	9	27.63	1.30	3.07	0.42	0.666	
ช่างโยธา	2	2.72	6	6.16	1.36	1.02	1.32	0.334	
ช่างสำรวจ	2	4.92	6	13.30	2.46	2.21	1.11	0.389	
ช่างเชื่อมโลหะ	2	6.80	11	8.70	3.40	0.79	4.29*	0.042	1 แตกต่าง 3
ช่างกลโรงงาน	2	5.94	22	37.10	2.97	1.68	1.76	0.195	
อื่น ๆ	1	0.66	1	0.00	0.66	0.00	-	-	

*P < 0.05

หมายเหตุ	1	หมายถึง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
	2	หมายถึง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
	3	หมายถึง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จากตารางที่ 31 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. ของนักเรียนที่มี ชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาเอก การตลาด แตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 4 มีความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาเอก การเลขานุการ แตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความต้องการศึกษาต่อวิชาเอกช่างเชื่อมโลหะแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	4	0.22	0.05	0.23	0.921
ภายในกลุ่ม	91	22.42	0.24		
รวม	95	22.64			

จากตารางที่ 32 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาศิลปศาสตร์
จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

วิชาเอก	DF b	SS b	DF w	SS w	MS b	MS w	F Ratio	F Prob
นิเทศศาสตร์	4	2.98	61	134.29	0.74	2.20	0.33	0.851
บริหารธุรกิจ	4	12.05	60	112.01	3.01	1.86	1.61	0.183
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์	4	16.07	54	77.59	4.01	1.43	2.79	0.350
ประวัติศาสตร์	4	5.73	14	11.00	1.43	0.78	1.82	0.180
พัฒนาชุมชน	4	6.73	26	61.97	1.68	2.38	0.70	0.595
อังกฤษธุรกิจ	4	9.50	25	53.20	2.37	2.12	1.11	0.371
นิติศาสตร์	4	5.44	35	43.65	1.36	1.24	1.09	0.376
อักษรศาสตร์	4	0.92	42	98.77	0.23	2.35	0.09	0.982
รัฐศาสตร์	4	9.09	48	82.03	2.27	1.70	1.33	0.272
อื่นๆ	4	13.91	37	72.21	3.47	1.95	1.78	0.153
อื่น ๆ	1	0.50	0	0.00	0.50	-	-	-

จากตารางที่ 33 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ใน
สาขาวิชาศิลปศาสตร์ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์จําแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	5	5.80	1.16	0.61	0.691
ภายในกลุ่ม	175	332.25	1.89		
รวม	180	338.05			

จากตารางที่ 34 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสร์ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์
จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

วิชาเอก	DF	SS	DF	SS	MS	MS	F	F
	b	b	w	w	b	w	Ratio	Prob
แพทยศาสตร์	5	15.04	64	97.65	3.00	1.52	1.97	0.095
เภสัชศาสตร์	5	14.02	107	162.47	2.80	1.51	1.84	0.110
พยาบาลศาสตร์	5	5.83	83	121.96	1.16	1.46	0.79	0.557
วิศวกรรมศาสตร์	5	13.01	58	106.47	2.60	1.83	1.41	0.231
สถาปัตยกรรมศาสตร์	4	2.75	44	64.91	0.68	1.47	0.46	0.759
คอมพิวเตอร์	4	6.13	110	158.61	1.53	1.44	1.06	0.378
สถิติประยุกต์	3	8.09	10	11.33	2.69	1.13	2.38	0.131
คณิตศาสตร์	3	3.94	37	68.49	1.31	1.85	0.71	0.552
เคมี	4	3.29	40	57.90	0.82	1.44	0.56	0.687
ชีววิทยา	4	1.72	49	60.14	0.43	1.22	0.35	0.842
ฟิสิกส์	4	4.73	20	27.26	1.18	1.36	0.86	0.500
สุขศึกษา	3	3.84	27	30.20	1.28	1.11	1.15	0.346
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	4	327.11	46	7819.86	81.77	169.99	0.48	0.749
เซรามิกส์	3	0.83	10	4.59	0.27	0.46	0.60	0.627
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	3	4.93	41	55.63	1.64	1.35	1.21	0.317
เกษตรศาสตร์	4	4.08	47	59.77	1.02	1.27	0.80	0.531
อื่น ๆ	4	6.00	3	5.50	1.50	1.83	0.81	0.590

จากตารางที่ 35 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษา จำแนกตามอาชีพ
ของผู้ปกครอง

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	4	0.04	0.01	0.58	0.677
ภายในกลุ่ม	14	0.24	0.01		
รวม	18	0.28			

จากตารางที่ 36 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษา
ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 37 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาการศึกษ
 จำนวนตามอาชีพของผู้ปกครอง

วิชาเอก	DF b	SS b	DF w	SS w	MS b	MS w	F Ratio	F Prob
การศึกษาปฐมวัย	3	2.80	1	2.00	0.93	2.00	0.46	0.761
ประถมศึกษา	3	8.70	1	0.50	2.90	0.50	5.80	0.294
คณิตศาสตร์	4	2.62	8	21.37	0.65	2.67	0.24	0.904
วิทยาศาสตร์	4	4.58	5	7.41	1.14	1.48	0.77	0.587
คหกรรมศาสตร์	2	6.00	0	0.00	3.00	-	-	-
ภาษาอังกฤษ	3	5.22	10	9.63	1.74	0.96	1.80	0.209
ภาษาไทย	3	10.26	6	11.33	3.42	1.88	1.81	0.245
คอมพิวเตอร์ศึกษา	3	0.76	11	18.16	0.25	1.65	0.15	0.924
ดนตรีศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-
นาฏศิลป์	-	-	-	-	-	-	-	-
อุตสาหกรรมศิลป์	1	0.50	0	0.00	0.50	-	-	-
บริหารการศึกษา	2	2.75	3	12.75	1.37	4.25	0.32	0.746
เทคโนโลยีการศึกษา	3	10.42	3	7.00	3.47	2.33	1.49	0.376
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 37 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาการศึกษาของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพในระดับ ปวศ. จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	4	0.29	0.07	1.306	0.273
ภายในกลุ่ม	100	5.63	0.05		
รวม	104	5.92			

จากตารางที่ 38 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพในระดับ ปวศ. ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 39 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

วิชาเอก	DF	SS	DF	SS	MS	MS	F	F
	b	b	w	w	b	w	Ratio	Prob
การบัญชี	4	12.84	62	76.14	3.21	1.22	2.61	0.059
การตลาด	4	10.51	45	68.46	2.62	1.52	1.72	0.160
การเลขานุการ	4	4.65	49	76.16	1.16	1.55	0.74	0.564
คอมพิวเตอร์	4	8.21	57	104.49	2.05	1.83	1.12	0.356
การเงินการธนาคาร	3	3.70	42	63.53	1.23	1.51	0.81	0.492
คหกรรม	4	1.30	12	4.92	0.32	0.41	0.79	0.551
ช่างยนต์	3	0.03	32	61.85	0.01	1.93	0.016	0.999
ช่างเทคนิคการผลิต	2	1.20	2	2.00	0.60	1.00	0.60	0.625
ช่างเทคนิคโลหะ	1	1.33	14	17.66	1.33	1.26	1.05	0.321
ช่างไฟฟ้ากำลัง	2	0.96	29	46.00	0.48	1.58	0.30	0.739
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	2	5.26	30	59.46	2.63	1.98	1.32	0.280
ช่างก่อสร้าง	3	5.75	8	24.50	1.91	3.06	0.62	0.618
ช่างโยธา	2	2.05	6	6.83	1.02	1.13	0.90	0.454
ช่างสำรวจ	2	3.55	6	14.66	1.77	2.44	0.72	0.521
ช่างเชื่อมโลหะ	1	0.10	12	15.39	0.11	1.28	0.08	0.779
ช่างกลโรงงาน	1	0.37	23	42.66	0.37	1.85	0.20	0.658
อื่น ๆ	2	0.66	0	0.00	0.33	-	-	-

จากตารางที่ 39 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์อันแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	4	0.65	0.16	0.67	0.612
ภายในกลุ่ม	91	21.99	0.24		
รวม	95	22.64			

จากตารางที่ 40 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

▼ ตารางที่ 41 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาศิลปศาสตร์
จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน

วิชาเอก	DF	SS	DF	SS	MS	MS	F	F
	b	b	w	w	b	w	Ratio	Prob
นิเทศศาสตร์	4	10.34	61	126.93	2.58	2.08	1.24	0.302
บริหารธุรกิจ	4	10.82	60	113.23	2.70	1.88	1.43	0.234
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	3	0.32	55	93.33	0.10	1.69	0.06	0.979
บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์	3	0.48	15	16.25	0.16	1.08	0.14	0.929
ประวัติศาสตร์	3	11.42	27	57.28	3.80	2.12	1.79	0.172
พัฒนาชุมชน	4	20.97	25	41.72	5.24	1.66	3.14	0.320
อังกฤษธุรกิจ	4	8.13	35	40.96	2.03	1.17	1.73	0.164
นิติศาสตร์	4	6.75	42	92.94	1.68	2.21	0.763	0.555
อักษรศาสตร์	4	15.06	48	76.06	3.76	1.58	2.37	0.065
รัฐศาสตร์	4	4.35	37	81.76	1.08	2.21	0.49	0.741
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 41 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ใน
สาขาศิลปศาสตร์ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

- ▼ ตารางที่ 42 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวนตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	4	6.83	1.70	0.90	0.463
ภายในกลุ่ม	174	328.58	1.88		
รวม	178	335.41			

- จากตารางที่ 42 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน
- ▼

ตารางที่ 43 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์
จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน

วิชาเอก	DF	SS	DF	SS	MS	MS	F	F
	b	b	w	w	b	w	Ratio	Prob
แพทยศาสตร์	4	6.98	65	105.71	1.74	1.62	1.07	0.377
เภสัชศาสตร์	4	7.21	108	169.28	1.80	1.56	1.15	0.337
พยาบาลศาสตร์	4	8.37	84	119.42	2.09	1.42	1.47	0.218
วิศวกรรมศาสตร์	4	14.30	59	105.18	3.57	1.78	2.00	0.105
สถาปัตยกรรมศาสตร์	4	8.14	44	59.53	2.03	1.35	1.50	0.217
คอมพิวเตอร์	4	11.40	110	153.34	2.85	1.39	2.04	0.093
สถิติประยุกต์	3	1.84	10	17.58	0.61	1.75	0.35	0.790
คณิตศาสตร์	4	7.51	36	64.92	1.88	1.80	1.04	0.399
เคมี	4	2.35	39	56.43	0.58	1.44	0.40	0.802
ชีววิทยา	4	6.18	48	55.09	1.54	1.14	1.34	0.266
ฟิสิกส์	4	12.56	20	19.43	3.14	0.97	3.23	0.340
สุขศึกษา	4	5.37	26	28.49	1.34	1.09	1.22	0.324
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	4	432.21	45	7710.60	108.05	171.34	0.63	0.643
เซรามิกส์	3	1.04	10	4.38	0.34	0.43	0.79	0.523
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	4	1.71	38	57.40	0.42	1.51	0.28	0.887
เกษตรศาสตร์	4	3.05	46	60.24	0.76	1.31	0.58	0.677
อื่นๆ	3	3.21	3	6.50	1.07	2.16	0.49	0.711

จากตารางที่ 43 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

๔ ตารางที่ 44 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษา จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	3	0.00	0.00	0.18	0.907
ภายในกลุ่ม	14	0.05	0.00		
รวม	17	0.05			

จากตารางที่ 44 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาการศึกษา
 ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

๔ ตารางที่ 45 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาการศึกษา
จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน

วิชาเอก	DF	SS	DF	SS	MS	MS	F	F
	b	b	w	w	b	w	Ratio	Prob
การศึกษาปฐมวัย	2	2.13	2	2.66	1.06	1.33	0.80	0.556
ประถมศึกษา	1	1.20	3	8.00	1.20	2.66	0.45	0.550
คณิตศาสตร์	2	8.41	9	14.50	4.20	1.61	2.61	0.127
วิทยาศาสตร์	3	4.25	5	3.30	1.41	0.66	2.14	0.213
ศหกรรมศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-	-
ภาษาอังกฤษ	3	0.97	9	13.33	0.32	1.48	0.21	0.881
ภาษาไทย	2	5.72	7	15.87	2.86	2.26	1.26	0.340
คอมพิวเตอร์ศึกษา	3	3.88	10	11.04	1.29	1.10	1.17	0.369
ดนตรีศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-
นาฏศิลป์	-	-	-	-	-	-	-	-
อุตสาหกรรมศิลป์	1	0.50	0	0.00	0.50	-	-	-
บริหารการศึกษา	2	1.00	3	14.50	0.50	4.83	0.10	0.905
เทคโนโลยีการศึกษา	2	4.62	4	12.80	2.31	3.20	0.72	0.539
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 45 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่างๆ ในสาขาวิชาการศึกษาของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

- ▼ ตารางที่ 46 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. จำแนกตาม รายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	4	0.39	0.09	1.79	0.136
ภายในกลุ่ม	100	5.53	0.05		
รวม	104	5.92			

- จากตารางที่ 46 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน
- ▼

- ▼ ตารางที่ 47 เปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน

วิชาเอก	DF	SS	DF	SS	MS	MS	F	F
	b	b	w	w	b	w	Ratio	Prob
การบัญชี	4	6.09	62	82.89	1.52	1.33	1.13	0.346
การตลาด	3	3.74	46	75.23	1.27	1.63	0.76	0.521
การเลขานุการ	4	3.08	49	77.73	0.77	1.58	0.48	0.746
คอมพิวเตอร์	4	6.04	57	106.66	1.51	1.87	0.80	0.526
การเงินการธนาคาร	4	6.12	41	61.11	1.53	1.49	1.02	0.404
คหกรรม	3	2.84	13	3.38	0.94	0.26	3.64	0.420
ช่างยนต์	4	4.44	31	57.44	1.11	1.85	0.60	0.666
ช่างเทคนิคการผลิต	1	0.45	3	2.75	0.45	0.91	0.49	0.534
▼ ช่างเทคนิคโลหะ	3	3.82	12	15.17	1.27	1.26	1.00	0.423
ช่างไฟฟ้ากำลัง	3	5.17	28	41.79	1.72	1.49	1.15	0.344
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	4	8.44	28	56.28	2.11	2.01	1.05	0.400
ช่างก่อสร้าง	3	2.89	8	27.35	0.96	3.42	0.28	0.837
ช่างโยธา	3	1.72	5	7.16	0.57	1.43	0.40	0.759
ช่างสำรวจ	1	0.27	7	17.95	0.27	2.56	0.10	0.754
ช่างเชื่อมโลหะ	3	2.83	10	12.66	0.94	1.26	0.74	0.549
ช่างกลโรงงาน	3	2.27	21	40.76	0.75	1.94	0.39	0.761
อื่น ๆ	1	0.16	1	0.50	0.16	0.50	0.33	0.667

จากตารางที่ 47 การเปรียบเทียบความต้องการในการศึกษาต่อวิชาต่างๆ ในสาขาวิชาชีพ ในระดับ ปวส. ของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 48 เปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	P-value
ชาย	143	3.41	0.37	-2.57*	0.01
หญิง	261	3.52	0.41		

*P < 0.05

จากตารางที่ 48 การเปรียบเทียบเหตุผลโดยภาพรวมในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 49 เปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา อำเภอตามเพศ

เหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	P-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ผู้ปกครองให้การสนับสนุน	4.16	0.95	4.38	0.84	-2.41*	0.01
ตามอย่างเพื่อน	2.11	0.98	2.15	0.99	-0.40	0.68
ตามความต้องการของตลาดแรงงาน	3.63	0.85	3.46	0.91	1.79	0.07
การยอมรับของสังคม	3.68	0.73	3.70	0.83	-0.22	0.82
สอดคล้องกับระดับสติปัญญาของตนเอง	3.61	0.90	3.75	0.85	-1.45	0.14
ความภาคภูมิใจในสาขาวิชา	3.90	0.84	4.02	0.79	-1.29	0.19
ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	3.18	0.85	3.39	0.91	-2.22	0.02
ความถนัดของตนเอง	3.84	0.92	3.86	0.81	-0.24	0.80
เรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง	3.09	1.29	3.05	1.26	0.31	0.75
ต้องการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง	2.98	1.16	3.22	1.22	-1.88	0.06
อื่นๆ (ไปรกระบุ)...	2.75	0.50	4.00	1.73	-1.21	0.33

*P < 0.05

จากตารางที่ 49 การเปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาในแต่ละด้านของนักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า มีเหตุผลที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

❖ ตารางที่ 50 เปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาจำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่

Source	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	0.24	0.11	0.72	0.485
ภายในกลุ่ม	391	64.22	0.16		
รวม	393	64.46			

จากตารางที่ 50 การเปรียบเทียบเหตุผลโดยภาพรวมในการเลือกเรียนระหว่างระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

๗ ตารางที่ 51 เปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาจำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่

วิชาเอก	DF	SS	DF	SS	MS	MS	F	F	หมายเหตุ
	b	b	w	w	b	w	Ratio	Prob	
1. ผู้ปกครองให้การสนับสนุน	2	5.65	382	299.31	2.82	0.78	3.60*	0.028	1 แตกต่าง 2 และ 3
2. ตามยกย่องเพื่อน	2	2.35	377	373.96	1.17	0.99	1.18	0.306	
3. ตามความต้องการของตลาดแรงงาน	2	2.33	376	300.12	1.16	0.79	1.46	0.233	
4. การยอมรับของสังคม	2	0.41	371	237.64	0.20	0.64	0.32	0.723	
5. สอดคล้องกับระดับสติปัญญาของตนเอง	2	0.99	378	290.48	0.49	0.76	0.64	0.523	
6. ความภาคภูมิใจในสาขาวิชา	2	0.37	378	253.45	0.18	0.67	0.28	0.756	
7. ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	2	0.91	371	294.58	0.45	0.79	0.57	0.563	
8. ความถนัดของตนเอง	2	4.18	379	269.26	2.09	0.71	2.94*	0.054	1 แตกต่าง 2
9. เรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง	2	41.42	368	555.31	20.71	1.50	13.72*	0.000	1 แตกต่าง 2 และ 3
10. ต้องการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง	2	62.49	370	481.33	31.24	1.30	14.01*	0.000	1 แตกต่าง 2 และ 3
11. อื่น ๆ (ไปรตระบุ)...	2	0.179	4	9.25	0.08	2.31	0.03	0.962	

*P < 0.05

จากตารางที่ 51 การเปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาในแต่ละด้านของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเหตุผลในการเลือกเรียนต่อ เพราะว่าผู้ปกครองให้การสนับสนุน เรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง และต้องการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง แตกต่างจากนักเรียนที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเหตุผลในการเลือกเรียนต่อ เพราะว่า ความถนัดของตนเอง แตกต่างจากนักเรียนที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

▼ ตารางที่ 52 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่าคุณผู้ปกครองให้การสนับสนุน

อาชีพ	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	52 (13.20)	12 (3.0)	3 (0.8)	1 (0.3)	-	68 (17.30)
พนักงานบริษัทเอกชน	4 (1.00)	3 (0.8)	-	-	-	7 (1.8)
ค้าขาย	36 (9.1)	10 (2.50)	5 (1.30)	-	-	51 (12.9)
รับจ้าง	36 (9.1)	14 (3.6)	18 (4.6)	5 (1.3)	2 (0.5)	75 (19.0)
เกษตรกร	90 (22.8)	51 (12.9)	44 (11.2)	5 (1.3)	-	190 (48.2)
อื่นๆ (ไปรครระบุ)...	2 (0.5)	1 (0.3)	-	-	-	3 (0.8)
รวม	220 (55.8)	91 (23.1)	70 (17.8)	11 (2.8)	2 (0.5)	394 (100.0)

$$\chi^2 = 44.61 \quad P\text{-value} = 0.001$$

จากตารางที่ 52 แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่าคุณผู้ปกครองให้การสนับสนุน

▼ ตารางที่ 53 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า ตามอย่างเพื่อน

อาชีพ	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1 (0.3)	8 (2.1)	16 (4.1)	21 (5.4)	20 (5.1)	66 (17.0)
พนักงานบริษัทเอกชน	-	-	2 (0.5)	1 (0.3)	4 (1.0)	7 (1.8)
ค้าขาย	-	2 (0.5)	17 (4.4)	16 (4.1)	14 (3.6)	49 (12.6)
รับจ้าง	2 (0.5)	1 (0.3)	26 (6.7)	21 (5.4)	25 (6.4)	75 (19.3)
เกษตรกรรวม	4 (1.0)	13 (3.3)	47 (12.1)	68 (17.5)	57 (14.7)	189 (48.6)
อื่นๆ (ไปรตระบุ)...	-	-	-	1 (0.3)	2 (0.5)	3 (0.8)
รวม	7 (1.8)	24 (6.2)	108 (27.8)	128 (32.9)	122 (31.4)	389 (100.0)

$$\chi^2 = 17.95 \quad P\text{-value} = 0.591$$

จากตารางที่ 53 แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่ามีค่าตามอย่างเพื่อน

ตารางที่ 54 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า ตามความต้องการของตลาดแรงงาน

อาชีพ	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3 (3.1)	26 (6.7)	21 (5.4)	3 (0.8)	3 (0.8)	65 (16.8)
พนักงานบริษัทเอกชน	-	2 (0.5)	2 (0.5)	2 (0.5)	-	6 (1.5)
ค้าขาย	4 (1.0)	18 (4.6)	25 (6.4)	2 (0.5)	1 (0.3)	50 (12.9)
รับจ้าง	9 (2.3)	25 (6.4)	31 (8.0)	8 (2.1)	3 (0.8)	76 (19.6)
เกษตรกร	22 (5.7)	86 (22.2)	65 (16.8)	11 (2.8)	4 (0.1)	188 (48.5)
อื่นๆ (ไปรกระบุ)...	-	1 (0.3)	1 (0.3)	1 (0.3)	-	3 (0.8)
รวม	47 (12.1)	158 (40.7)	145 (37.4)	27 (7.0)	11 (2.8)	388 (100.0)

$$\chi^2 = 23.57 \quad P\text{-value} = 0.262$$

จากตารางที่ 54 แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่าตามความต้องการของตลาดแรงงาน

ตารางที่ 55 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า การยอมรับของสังคม

อาชีพ	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	11 (2.9)	37 (9.6)	12 (3.1)	3 (0.8)	1 (0.3)	64 (16.7)
พนักงานบริษัทเอกชน	-	5 (1.3)	1 (0.3)	-	-	6 (1.6)
ค้าขาย	3 (0.8)	28 (7.3)	15 (3.9)	2 (0.5)	1 (0.3)	49 (12.8)
รับจ้าง	10 (2.6)	39 (10.2)	21 (5.5)	3 (0.8)	1 (0.3)	74 (19.3)
เกษตรกรรวม	26 (6.8)	82 (21.4)	69 (18.0)	10 (2.6)	1 (0.3)	188 (49.0)
อื่นๆ (ไปรดระบุ)...	1 (0.3)	2 (0.5)	-	-	-	3 (0.8)
รวม	51 (13.3)	193 (50.3)	118 (30.7)	18 (4.7)	4 (1.0)	384 (100.0)

$$\chi^2 = 17.33 \quad P\text{-value} = 0.631$$

จากตารางที่ 55 แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่าการยอมรับของสังคม

ตารางที่ 56 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า สอดคล้องกับระดับสติปัญญาของตนเอง

อาชีพ	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	14 (3.6)	30 (7.7)	17 (4.4)	2 (0.5)	1 (0.3)	64 (16.4)
พนักงานบริษัทเอกชน	2 (0.5)	3 (0.8)	1 (0.3)	-	-	6 (1.5)
ค้าขาย	11 (2.8)	18 (4.6)	16 (4.1)	2 (0.5)	2 (0.5)	49 (12.6)
รับจ้าง	12 (3.1)	22 (5.6)	40 (10.3)	2 (0.5)	1 (0.3)	77 (19.7)
เกษตรกรรวม	36 (9.2)	77 (19.7)	67 (17.2)	9 (2.3)	2 (0.5)	191 (49.0)
อื่นๆ (ไปรครระบุ)...	-	1 (0.3)	2 (0.5)	-	-	3 (0.8)
รวม	75 (19.2)	151 (38.7)	143 (36.7)	15 (3.8)	6 (1.5)	390 (100.0)

$$\chi^2 = 17.85 \quad P\text{-value} = 0.597$$

จากตารางที่ 56 แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่าจะสอดคล้องกับระดับสติปัญญาของตนเอง

๒ ตารางที่ 57 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษา เพราะว่า ความภาคภูมิใจในสาขาวิชา

อาชีพ	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	14 (3.6)	38 (9.8)	9 (2.3)	5 (1.3)	-	66 (17.0)
พนักงานบริษัทเอกชน	1 (0.3)	5 (1.3)	-	-	-	6 (1.5)
ค้าขาย	14 (3.6)	21 (5.4)	13 (3.3)	1 (0.3)	1 (0.3)	50 (12.9)
รับจ้าง	19 (4.9)	35 (9.0)	16 (4.1)	4 (1.0)	-	74 (19.0)
เกษตรกรรวม	58 (14.9)	83 (21.3)	45 (11.6)	3 (0.8)	1 (0.3)	190 (48.8)
อื่นๆ (ไม่ระบุ)...	1 (0.3)	2 (0.5)	-	-	-	3 (0.8)
รวม	107 (27.5)	184 (47.3)	83 (21.3)	13 (3.3)	2 (0.5)	389 (100.0)

$$\chi^2 = 20.64 \quad P\text{-value} = 0.419$$

จากตารางที่ 57 แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่า ความภาคภูมิใจในสาขาวิชา

๒ ตารางที่ 58 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

อาชีพ	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4 (1.0)	18 (4.7)	30 (7.8)	7 (1.8)	5 (1.3)	64 (16.76)
พนักงานบริษัทเอกชน	1 (0.3)	1 (0.3)	4 (1.0)	-	-	(1.6) 49
ค้าขาย	4 (1.0)	13 (3.4)	29 (7.6)	3 (0.8)	-	(12.8) 75
รับจ้าง	7 (1.8)	24 (6.3)	38 (9.9)	3 (0.8)	3 (0.8)	(19.5) 187
เกษตรกรรวม	19 (4.9)	60 (15.6)	81 (21.1)	22 (5.7)	5 (1.3)	(48.7) 3
อื่นๆ (ไปรตระบุ)...	-	1 (0.3)	-	2 (0.5)	-	(0.8)
รวม	35 (9.1)	117 (30.5)	182 (47.4)	37 (9.6)	13 (3.4)	384 (100.0)

$$\chi^2 = 27.45 \quad P\text{-value} = 0.123$$

จากตารางที่ 58 แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ตารางที่ 59 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า ความถนัดของตนเอง

อาชีพ	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	23 (5.9)	28 (7.1)	11 (2.8)	2 (0.5)	-	64 (16.3)
พนักงานบริษัทเอกชน	3 (0.8)	2 (0.5)	2 (0.5)	-	-	7 (1.8)
ค้าขาย	17 (4.3)	16 (4.1)	15 (3.8)	2 (0.5)	-	50 (12.8)
รับจ้าง	14 (3.6)	32 (8.2)	27 (6.9)	3 (0.8)	-	76 (19.4)
เกษตรกร	42 (10.7)	78 (19.9)	61 (15.6)	10 (2.6)	1 (0.3)	192 (49.0)
อื่นๆ (ไปรครระบุ)...	-	2 (0.5)	1 (0.3)	-	-	3 (0.8)
รวม	99 (25.3)	158 (40.3)	117 (29.8)	17 (4.3)	1 (0.3)	392 (100.0)

$$\chi^2 = 16.74 \quad P\text{-value} = 0.670$$

จากตารางที่ 59 แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะความถนัดของตนเอง

**ตารางที่ 60 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า เรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง**

อาชีพ	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	7 (1.8)	8 (2.1)	15 (3.9)	21 (5.5)	14 (3.7)	65 (17.1)
พนักงานบริษัทเอกชน	-	4 (57.1)	1 (0.3)	1 (0.3)	1 (0.3)	7 (1.8)
ค้าขาย	8 (2.1)	9 (2.4)	15 (3.9)	11 (2.9)	5 (1.3)	48 (12.6)
รับจ้าง	15 (3.9)	17 (4.5)	24 (6.3)	9 (2.4)	8 (2.1)	73 (19.2)
เกษตรกรรวม	3 (7.9)	46 (12.1)	58 (15.2)	23 (6.0)	28 (7.3)	185 (48.6)
อื่นๆ (ไปรตระบุ)...	-	1 (0.3)	-	1 (0.3)	1 (0.3)	3 (0.8)
รวม	60 (15.7)	85 (22.3)	113 (29.7)	66 (17.3)	57 (15.0)	381 (100.0)

$$\chi^2 = 31.70 \quad P\text{-value} = 0.047$$

จากตารางที่ 60 แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระหว่างอุดมศึกษา เพราะว่ามีเรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง

ตารางที่ 61 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า ต้องการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง

อาชีพ	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	10 (2.6)	23 (6.0)	14 (3.7)	14 (3.7)	3 (0.8)	64 (16.8)
พนักงานบริษัทเอกชน	3 (0.8)	-	2 (0.5)	1 (0.3)	1 (0.3)	7 (1.8)
ค้าขาย	5 (1.3)	14 (3.7)	18 (4.7)	7 (1.8)	4 (1.0)	48 (12.6)
รับจ้าง	13 (3.4)	10 (2.6)	24 (6.3)	20 (5.2)	7 (1.8)	74 (19.4)
เกษตรกร	28 (7.30)	47 (12.3)	47 (12.3)	42 (11.0)	22 (5.8)	186 (48.7)
อื่นๆ (ไปรคระบุ)...	-	-	2 (0.5)	1 (0.3)	-	3 (0.8)
รวม	59 (15.4)	94 (24.5)	107 (28.0)	85 (22.3)	37 (9.7)	382 (100.0)

$$\chi^2 = 25.32 \quad P\text{-value} = 0.189$$

จากตารางที่ 61 แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนระดับอุดมศึกษา เพราะว่าการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง

ตารางที่ 62 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า ผู้ปกครองให้การสนับสนุน

รายได้ของผู้ปกครอง	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ต่ำกว่า 5,000 บาท	84 (21.5)	42 (10.7)	43 (11.0)	8 (2.0)	2 (0.5)	179 (45.8)
5,000 – 10,000 บาท	59 (15.1)	25 (6.4)	17 (4.3)	1 (0.3)	-	102 (26.1)
10,001 – 15,000 บาท	30 (7.7)	9 (2.3)	4 (1.0)	-	-	43 (11.0)
15,001 – 20,000 บาท	26 (6.6)	7 (1.8)	2 (0.5)	-	-	35 (9.0)
มากกว่า 20,000 บาท	20 (5.1)	7 (1.8)	4 (1.0)	1 (0.3)	-	32 (8.2)
รวม	219 (56.0)	90 (23.0)	70 (17.9)	10 (2.6)	2 (0.5)	391 (100.0)

$$\chi^2 = 23.81 \quad P\text{-value} = 0.094$$

จากตารางที่ 62 แสดงว่า รายได้ของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่าคุณปกครองให้การสนับสนุน

ตารางที่ 63 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า ตามอย่างเพื่อน

รายได้ของผู้ปกครอง	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3 (0.8)	11 (2.8)	47 (12.2)	57 (14.8)	58 (15.0)	176 (45.6)
5,000 – 10,000 บาท	2 (0.5)	3 (0.8)	39 (10.1)	38 (9.8)	21 (5.4)	103 (26.7)
10,001 – 15,000 บาท	1 (0.3)	1 (0.3)	12 (3.1)	13 (3.4)	16 (4.1)	43 (11.1)
15,001 – 20,000 บาท	1 (0.3)	5 (1.3)	6 (1.6)	11 (2.8)	11 (2.8)	34 (8.8)
มากกว่า 20,000 บาท	- -	4 (1.0)	3 (0.8)	9 (2.3)	14 (3.6)	30 (7.8)
รวม	7 (1.8)	24 (6.2)	107 (27.7)	128 (33.2)	120 (31.1)	386 (100.0)

$$\chi^2 = 26.17 \quad P\text{-value} = 0.052$$

จากตารางที่ 63 แสดงว่า รายได้ของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่า ตามอย่างเพื่อน

ตารางที่ 64 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษา เพราะว่า ตามความต้องการของตลาดแรงงาน

รายได้ของผู้ปกครอง	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ต่ำกว่า 5,000 บาท	18 (4.7)	75 (19.5)	69 (17.9)	13 (3.4)	5 (1.3)	180 (46.8)
5,000 – 10,000 บาท	9 (2.3)	36 (9.4)	46 (11.9)	5 (1.3)	4 (1.0)	100 (26.0)
10,001 – 15,000 บาท	5 (1.3)	19 (4.9)	11 (2.9)	4 (1.0)	2 (0.5)	41 (10.6)
15,001 – 20,000 บาท	7 (1.8)	14 (3.6)	10 (2.6)	3 (0.8)	-	34 (8.8)
มากกว่า 20,000 บาท	8 (2.1)	11 (2.9)	9 (2.3)	2 (0.5)	-	30 (7.8)
รวม	47 (12.2)	155 (40.3)	145 (37.7)	27 (7.0)	11 (2.9)	385 (100.0)

$$\chi^2 = 17.97 \quad P\text{-value} = 0.326$$

จากตารางที่ 64 แสดงว่า รายได้ของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่า ตามความต้องการของตลาดแรงงาน

▼ ตารางที่ 65 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า การยอมรับของสังคม

รายได้ของผู้ปกครอง	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ต่ำกว่า 5,000 บาท	24 (6.3)	83 (21.8)	56 (14.7)	12 (3.1)	2 (0.5)	177 (46.5)
5,000 – 10,000 บาท	7 (1.8)	52 (13.6)	38 (10.0)	2 (0.5)	-	99 (26.0)
10,001 – 15,000 บาท	6 (1.6)	29 (7.6)	5 (1.3)	1 (0.3)	1 (0.3)	42 (11.0)
15,001 – 20,000 บาท	8 (2.1)	15 (3.9)	8 (2.1)	2 (0.5)	-	33 (8.7)
มากกว่า 20,000 บาท	6 (1.6)	13 (3.4)	9 (2.4)	1 (0.3)	1 (0.3)	30 (7.9)
รวม	51 (13.4)	192 (50.4)	116 (30.4)	18 (4.7)	4 (1.0)	381 (100.0)

$$\chi^2 = 25.48 \quad P\text{-value} = 0.062$$

จากตารางที่ 65 แสดงว่า รายได้ของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่าการยอมรับของสังคม

ตารางที่ 66 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า สอดคล้องกับระดับสติปัญญาของตนเอง

รายได้ของผู้ปกครอง	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ต่ำกว่า 5,000 บาท	32 (8.3)	68 (17.6)	70 (18.1)	6 (1.6)	4 (1.0)	180 (46.5)
5,000 – 10,000 บาท	17 (4.4)	31 (8.0)	44 (11.4)	8 (2.1)	-	100 (25.8)
10,001 – 15,000 บาท	6 (1.6)	23 (5.9)	12 (3.1)	1 (0.3)	1 (0.3)	43 (11.1)
15,001 – 20,000 บาท	8 (2.1)	15 (3.9)	9 (2.3)	-	1 (0.3)	33 (8.5)
มากกว่า 20,000 บาท	12 (3.1)	12 (3.1)	7 (1.8)	-	-	31 (8.0)
รวม	75 (19.4)	149 (38.5)	142 (36.7)	15 (3.9)	6 (1.6)	387 (100.0)

$$\chi^2 = 27.51 \quad P\text{-value} = 0.036$$

จากตารางที่ 66 แสดงว่า รายได้ของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะสอดคล้องกับสติปัญญาของตนเอง

ตารางที่ 67 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า ความภาคภูมิใจในสาขาวิชา

รายได้ของผู้ปกครอง	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ต่ำกว่า 5,000 บาท	59 (15.3)	75 (19.4)	36 (9.3)	4 (1.0)	1 (0.3)	175 (45.3)
5,000 – 10,000 บาท	18 (4.7)	53 (13.7)	25 (6.5)	4 (1.0)	-	100 (25.9)
10,001 – 15,000 บาท	10 (2.6)	27 (7.0)	8 (2.1)	-	-	45 (11.7)
15,001 – 20,000 บาท	8 (2.1)	16 (4.1)	7 (1.8)	3 (0.8)	-	34 (8.8)
มากกว่า 20,000 บาท	12 (3.1)	10 (2.6)	7 (1.8)	2 (0.5)	1 (0.3)	32 (8.3)
รวม	104 (27.7)	181 (46.9)	83 (21.5)	13 (3.4)	2 (0.5)	386 (100.0)

$$\chi^2 = 24.32 \quad P\text{-value} = 0.083$$

จากตารางที่ 67 แสดงว่า รายได้ของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่าเป็นความภาคภูมิใจในสาขาวิชา

ตารางที่ 68 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

รายได้ของผู้ปกครอง	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ต่ำกว่า 5,000 บาท	19 (5.0)	54 (14.2)	77 (20.2)	18 (4.7)	6 (1.6)	174 (45.7)
5,000 – 10,000 บาท	8 (2.1)	32 (8.4)	52 (13.6)	8 (2.1)	1 (0.3)	101 (26.5)
10,001 – 15,000 บาท	3 (0.8)	12 (3.1)	26 (6.8)	1 (0.3)	1 (0.3)	43 (11.3)
15,001 – 20,000 บาท	2 (0.5)	9 (2.4)	14 (3.7)	6 (1.6)	3 (0.8)	34 (8.9)
มากกว่า 20,000 บาท	2 (0.5)	10 (2.6)	11 (2.9)	4 (1.0)	2 (0.5)	29 (7.6)
รวม	34 (8.9)	117 (30.7)	180 (47.2)	37 (9.7)	13 (3.4)	381 (100.0)

$$\chi^2 = 16.50 \quad P\text{-value} = 0.419$$

จากตารางที่ 68 แสดงว่า รายได้ของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะค่าใช้จ่ายในการศึกษา

**ตารางที่ 69 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า ความถนัดของตนเอง**

รายได้ของผู้ปกครอง	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ต่ำกว่า 5,000 บาท	42 (10.8)	62 (15.9)	66 (17.0)	8 (2.1)	-	178 (45.8)
5,000 – 10,000 บาท	19 (4.9)	46 (11.8)	33 (8.5)	5 (1.3)	-	103 (26.5)
10,001 – 15,000 บาท	13 (3.3)	24 (6.2)	3 (0.8)	4 (1.0)	-	44 (11.3)
15,001 – 20,000 บาท	9 (2.3)	16 (4.1)	8 (2.1)	-	-	33 (8.5)
มากกว่า 20,000 บาท	16 (4.1)	8 (2.1)	6 (1.5)	-	1 (0.3)	31 (8.0)
รวม	99 (25.4)	150 (40.1)	116 (29.8)	17 (4.4)	1 (0.3)	389 (100.0)

$$\chi^2 = 46.36 \quad P\text{-value} = 0.000$$

จากตารางที่ 69 แสดงว่า รายได้ของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะความถนัดของตนเอง

ตารางที่ 70 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า เรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง

รายได้ของผู้ปกครอง	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ต่ำกว่า 5,000 บาท	27 (7.1)	43 (11.4)	55 (14.6)	24 (6.3)	25 (6.6)	174 (46.0)
5,000 – 10,000 บาท	20 (5.3)	24 (6.3)	26 (6.9)	18 (4.8)	13 (3.4)	101 (26.7)
10,001 – 15,000 บาท	5 (1.3)	11 (2.9)	7 (1.9)	10 (2.6)	8 (2.1)	41 (10.8)
15,001 – 20,000 บาท	3 (0.8)	3 (0.8)	14 (3.7)	5 (1.3)	8 (2.1)	33 (8.7)
มากกว่า 20,000 บาท	5 (1.3)	4 (1.1)	9 (2.4)	8 (2.1)	3 (0.8)	29 (7.7)
รวม	60 (15.9)	85 (22.5)	111 (29.4)	65 (17.2)	57 (15.1)	378 (100.0)

$$\chi^2 = 19.06 \quad P\text{-value} = 0.265$$

จากตารางที่ 70 แสดงว่า รายได้ของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่ามีเรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง

ตารางที่ 71 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับ
อุดมศึกษาเพราะว่า ต้องการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง

รายได้ของผู้ปกครอง	ระดับเหตุผล					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ต่ำกว่า 5,000 บาท	32 (8.4)	38 (10.0)	43 (11.3)	47 (12.4)	14 (3.7)	174 (45.9)
5,000 – 10,000 บาท	12 (3.2)	24 (6.3)	30 (7.9)	14 (3.7)	21 (5.5)	101 (26.6)
10,001 – 15,000 บาท	6 (1.6)	9 (2.4)	15 (4.0)	11 (2.9)	-	41 (10.8)
15,001 – 20,000 บาท	5 (1.3)	14 (3.7)	8 (2.1)	6 (1.6)	1 (0.3)	34 (9.4)
มากกว่า 20,000 บาท	4 (1.1)	8 (2.1)	10 (2.6)	6 (1.6)	1 (0.3)	29 (7.7)
รวม	59 (15.6)	93 (24.5)	106 (28.0)	84 (22.2)	37 (9.8)	379 (100.0)

$$\chi^2 = 34.65 \quad P\text{-value} = 0.004$$

จากตารางที่ 71 แสดงว่า รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่าการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัย ใช้วิธีการสำรวจ โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างจำนวน 423 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และ ค่าไคสมแควร์ (Chi-Square)

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

1.1 ลักษณะของประชากร

นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้ปกครองมีอาชีพ เกษตรกรรม และผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท

1.2 ความต้องการของนักเรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา

นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนนักเรียนที่ไม่สามารถศึกษาต่อได้ มีสาเหตุเนื่องจากขาดทุนทรัพย์เป็นส่วนใหญ่ สำหรับนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อส่วนใหญ่ต้องการสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ

1.3 สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ

นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. สาขาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาการศึกษาลำดับ

1.3.1 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์

ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในวิชาเอก แพทยศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร พยาบาลศาสตร์ และเภสัชศาสตร์ ตามลำดับ

1.3.2 สาขาวิชาชีพในระดับ ปวส.

ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในวิชาเอกช่างยนต์มากที่สุด รองลงมาคือ การบัญชี และคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ

1.3.3 สาขาวิชาศิลปศาสตร์

ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในวิชาเอกบริหารธุรกิจมากที่สุด รองลงมาคือ นิติศาสตร์

1.3.4 สาขาวิชาการศึกษา

ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ภาษาอังกฤษ

1.4 เหตุผลในการเลือกเรียนสาขาวิชาต่าง ๆ

นักเรียนส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เลือกเรียนเพราะว่าผู้ปกครองให้การสนับสนุนมากที่สุด รองลงมา ความภาคภูมิใจในสาขาวิชา ความถนัดของตนเอง ความสอดคล้องกับระดับสติปัญญาของตนเองและการยอมรับของสังคม และตามความต้องการของตลาดแรงงานตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 การเปรียบเทียบความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัย จำแนกตามเพศ ชั้นปี อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า

2.1.1 นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการในการศึกษาต่อสาขาวิชา ศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา และสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อแยกพิจารณาตามสาขาวิชาเอกต่างๆ แล้วพบว่า

- สาขาวิทยาศาสตร์ นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อวิชาเอก วิศวกรรมศาสตร์ สถิติประยุกต์ และเชรมิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน

- สาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อวิชาเอก ช่างก่อสร้าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน

2.1.2 นักเรียนที่มีชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชา ศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา และสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อแยกพิจารณาตามสาขาวิชาเอกต่างๆ แล้ว พบว่า

- สาขาวิชาศิลปศาสตร์ นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อวิชาเอกนิเทศศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน

- สาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อวิชาเอก การตลาด เลขานุการ และช่างเชื่อมโลหะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน

2.1.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชา ศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา และสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. ไม่แตกต่างกัน

2.1.4 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกันมีความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชา ศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา และสาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่มีเพศ และชั้นปี แตกต่างกัน พบว่า

2.2.1 นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน มีเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และเมื่อแยกพิจารณาเหตุผลเป็นรายด้านแล้ว พบว่า เหตุผลเกี่ยวกับการที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2.2 นักเรียนที่มีชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน มีเหตุผลในการเรียนต่อระดับอุดมศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า นักเรียนที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเหตุผลในการเลือกเรียนต่อเพราะว่าผู้ปกครองให้การสนับสนุน เรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง และต้องการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง แตกต่างจากนักเรียนที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 และนักเรียนที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเหตุผลในการเลือกเรียนต่อ เพราะว่าคุณสมบัติของตนเอง แตกต่างจากนักเรียนที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 การหาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพและรายได้ของผู้ปกครองกับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา พบว่า

2.3.1 อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเหตุในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา เพราะว่าการที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนและเรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง

2.3.2 รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษาเพราะว่า สอดคล้องกับระดับสติปัญญาของตนเอง คุณภาพชีวิตของตนเอง และต้องการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง

อติปรายผล

1. ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย

การศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัยเป็นการศึกษาในแนวกว้าง กรอบกลุ่มความต้องการศึกษาต่อทั้งสาขาวิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาชีพพระคัมภีร์ ปวส. นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ วิชาเอกแพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร พยาบาลศาสตร์และเภสัชศาสตร์ เนื่องจากเป็นวิชาเอกที่นักเรียนมั่นใจว่าจะสามารถหางานทำได้หรือมีงานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ห้อย่างรอบคอบของนักเรียนและพิจารณาข้อมูลเชิงประจักษ์นี้ สามารถเห็นได้ชัดเจนในระบบการจ้างงานปัจจุบัน

ความต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ นักเรียนต้องการศึกษาต่อในวิชาเอกบริหารธุรกิจมากที่สุด เนื่องมาจากมองเห็นว่าช่องทางการประกอบอาชีพในอนาคตซึ่งสอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ทั้งภาคปกติและภาค กศ.ป.ป. ที่มีจำนวนมากที่สุด ส่วนความต้องการศึกษาในวิชาเอกคอมพิวเตอร์มากที่สุดและภาษาอังกฤษในระดับรองลงมา อาจเป็นเพราะนักเรียนรับรู้ว่าการเรียนคอมพิวเตอร์จะช่วยให้หางานทำง่าย มีโอกาสในการเข้าสู่ตลาดแรงงานสูง รวมทั้งการเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานและการประกอบวิชาชีพอีกส่วนหนึ่งด้วย

นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของท้องถิ่นในจังหวัด พิษณุโลกและจังหวัดสุโขทัย ซึ่ง สงวน ช่างฉัตรและคณะ (2532) ระบุว่าความต้องการอันดับแรก คือ การท่องเที่ยวและการโรงแรม ซึ่งจะต้องใช้ความรู้ทั้งการบริหารธุรกิจ ภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์เป็นอย่างมาก ความสอดคล้องดังกล่าวยังปรากฏเด่นชัดในผลการศึกษาค้นคว้าความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาตามโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏศรีสะเกษที่ระบุไว้ว่า นักเรียนสนใจเรียนในโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์และบริหารธุรกิจ เป็นอันดับที่ 1 และ 2

2. ความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์จำแนกตามเพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครองและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นสถาบันการศึกษาซึ่งสามารถเปิดสอนโปรแกรมวิชาต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีภูมิหลังของครอบครัวแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาอย่างทัดเทียมกัน โดยการจัดระบบการสนับสนุนและการให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนการศึกษาและทุนกู้ยืมทางการศึกษาอย่างเหมาะสมและพอเพียง เนื่องจากนักเรียนจะเลือกเรียนโปรแกรมที่สอดคล้องกับสติปัญญาของตนเองและการสนับสนุนจากผู้ปกครองซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพศาล วีรวงษ์และคณะ ที่ระบุสาเหตุที่เลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และการศึกษา สาเหตุเนื่องมาจากความถนัดของตนเองเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามจึงควรเปิดสอนและให้บริการในวิทยาเขตสุโขทัย โดยเป็นโปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ศึกษา และคอมพิวเตอร์ เพื่อตอบสนองความต้องการการศึกษาต่อและเกิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง นอกจากนี้ยังช่วยแบ่งเบาภาระด้านการเงินที่ประชาชนในจังหวัดสุโขทัยจะต้องแบกรับในอนาคตลงได้ในระดับหนึ่งอีกด้วย

2. สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ควรจัดตั้งวิทยาเขตสุโขทัย เพื่อเปิดสอนโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนและให้บริการทางวิชาการตามความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยใช้ศักยภาพขององค์การอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทให้แก่ประชาชนชาวจังหวัดสุโขทัย

บรรณานุกรม

- ไพศาล วีรวงษ์ และคณะ. ความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญในเขตจังหวัดพิษณุโลก และ สุโขทัย, 2541.
- สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษารัฐ. รายงานการจัดการศึกษาของสถาบันราชภัฏ, 2541.
- สงวน ช่างฉัตร และคณะ. ความต้องการกำลังงานของท้องถิ่นในพื้นที่ความรับผิดชอบของวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จ.พิษณุโลกในช่วงปี พ.ศ. 2533 - 2539, 2533.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. บทสรุปรายงานการวิจัยเรื่องการอาชีวศึกษาและตลาดแรงงานไทย, 2523.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษามบที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : เนติกุลการพิมพ์, 2539.
- คณะกรรมการดำเนินงานโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏศรีสะเกษ. แผนแม่บทโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏศรีสะเกษระยะที่ 1 (พ.ศ. 2540 - 2545), 2540.
- จิราวัลย์ มนต์กันภัย. เหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ราตรี รุ่งโรจน์ดี. การศึกษาแนวโน้มการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียน ชั้นม.ศ. 3 จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2514. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิจิตร, 2515.
- วรรณวิภา จิตุชัย. ความต้องการในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัยวิทยาลัยครูสวนดุสิต สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์, 2536.

* สุวิมล คีลัน. การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดโรงเรียนรัฐบาล ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.

Bisset, Donnell Linda. "A Study of the Perceptions of the Twelfty Grade Students from a Selected High School Regarding the Availability and Desirability of Vocational Education Programs and Careers. Dissertation Abstracts International. 1972.

Maslow, Abraham H. Motivation and Personality New York : Harper and Brothers, 1970.

Peter Edwin F. Factors which Cintribute to Youth's Vocational Choices. Journal of Applied Psychology, 1961.

Uzzell Odell. Inluences of Occupation Choice. The Persommel and Guidance Journal, 1961.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัย

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความต้องการการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในจังหวัดสุโขทัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1** ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2** ความต้องการหลังเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
- ตอนที่ 3** เหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา

ข้อมูลที่คณะผู้วิจัยได้รับจากการตอบแบบสอบถามจะเก็บเป็นความลับและนำไปใช้ในการวิจัยเท่านั้น จึงขอขอบคุณในการร่วมมือของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

สำหรับผู้วิจัย

1. ชื่อโรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัดสุโขทัย
2. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง(1)
3. ชั้นที่ท่านกำลังศึกษาอยู่(2)
 () 1. มัธยมศึกษาปีที่ 3 () 2. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 () 3. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
4. อาชีพของผู้ปกครอง(3)
 () 1. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ () 2. พนักงานบริษัทเอกชน
 () 3. ค้าขาย () 4. รับจ้าง
 () 5. เกษตรกรรม () 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. รายได้ของผู้ปกครอง โดยเฉลี่ยต่อเดือน(4)
 () 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท () 2. 5,000 – 10,000 บาท
 () 3. 10,001 – 15,000 บาท () 4. 15,001 – 20,000 บาท
 () 5. มากกว่า 20,000 บาท

ตอนที่ 2 ความต้องการหลังจากเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ท่านต้องการศึกษาหลังเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือไม่(5)
 () 1. ต้องการ
 () 2. ไม่ต้องการ (ถ้าตอบข้อนี้กรุณาตอบข้อ 2 อีกเพียงข้อเดียว)
2. สาเหตุที่ทำให้ท่านไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ).....(6)-(10)
 () 1. ขาดทุนทรัพย์ () 2. ต้องการหางานทำ
 () 3. คิดว่าไม่สามารถสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อได้ () 4. ต้องทำธุรกิจของบ้านตนเอง
 () 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. หากท่านต้องการศึกษาต่อท่านจะใช้วิธีการในข้อใดมากที่สุด(11)

- () 1. สอบเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ
- () 2. สอบเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัยของเอกชน
- () 3. สอบเข้าเรียนต่อในสถาบันราชภัฏ
- () 4. สอบเข้าเรียนต่อสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- () 5. สอบเข้าเรียนต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษา / เทคนิค
- () 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. สาขาวิชาที่ท่านต้องการศึกษามากที่สุด(12)

- () 1. สาขาวิชาศิลปศาสตร์ (ถ้าเลือกตอบข้อนี้ ข้อต่อไปให้ตอบเฉพาะข้อ 5 เพียงข้อเดียว)
- () 2. สาขาวิทยาศาสตร์ (ถ้าเลือกตอบข้อนี้ ข้อต่อไปให้ตอบเฉพาะข้อ 6 เพียงข้อเดียว)
- () 3. สาขาศิลปศาสตร์ (ถ้าเลือกตอบข้อนี้ ข้อต่อไปให้ตอบเฉพาะข้อ 7 เพียงข้อเดียว)
- () 4. สาขาวิชาชีพในระดับ ปวส. (ถ้าเลือกตอบข้อนี้ ข้อต่อไปให้ตอบเฉพาะข้อ 8 เพียงข้อเดียว)

5. ถ้าท่านต้องการศึกษาต่อ **สาขาวิชาศิลปศาสตร์** วิชาเอกอะไรที่ท่านต้องการ **ขอให้เลือกเพียง 5 อันดับเท่านั้น** โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านต้องการ

วิชาเอก	อันดับความต้องการ				
	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3	อันดับที่ 4	อันดับที่ 5
5.1 นิเทศศาสตร์					
5.2 บริหารธุรกิจ					
5.3 ยุทธศาสตร์ท่องเที่ยว					
5.4 บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์					
5.5 ประวัติศาสตร์					
5.6 พัฒนาชุมชน					
5.7 อักษรธุรกิจ					
5.8 นิติศาสตร์					
5.9 อักษรศาสตร์					
5.10 รัฐศาสตร์					
5.11 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

6. ถ้าท่านต้องการศึกษาต่อ **สาขาวิทยาศาสตร์** วิชาเอกอะไรที่ท่านต้องการ **ขอให้เลือกเพียง 5 อันดับเท่านั้น** โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านต้องการ

วิชาเอก	อันดับความต้องการ				
	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3	อันดับที่ 4	อันดับที่ 5
6.1 แพทยศาสตร์					
6.2 เกษศาสตร์					
6.3 พยาบาลศาสตร์					
6.4 วิศวกรรมศาสตร์					
6.5 สถาปัตยกรรมศาสตร์					
6.6 คอมพิวเตอร์					
6.7 สถิติประยุกต์					
6.8 คณิตศาสตร์					
6.9 เกษี					
6.10 ชีววิทยา					
6.11 ฟิสิกส์					
6.12 สุขศึกษา					
6.13 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร					
6.14 เซรามิกส์					
6.15 เทคโนโลยีอุตสาหกรรม					
6.16 เกษตรกรรม					
6.17 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

7. ถ้าท่านต้องการศึกษาต่อ สาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกอะไรที่ท่านต้องการ **ขอให้เลือกเพียง 5 อันดับเท่านั้น** โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านต้องการ

วิชาเอก	อันดับความต้องการ				
	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3	อันดับที่ 4	อันดับที่ 5
7.1 การศึกษาปฐมวัย					
7.2 ประถมศึกษา					
7.3 คณิตศาสตร์					
7.4 วิทยาศาสตร์					
7.5 คหกรรมศาสตร์					
7.6 ภาษาอังกฤษ					
7.7 ภาษาไทย					
7.8 คอมพิวเตอร์ศึกษา					
7.9 ดนตรีศึกษา					
7.10 นาฏศิลป์					
7.11 อุตสาหกรรมศิลป์					
7.12 บริหารการศึกษา					
7.13 เทคโนโลยีการศึกษา					
7.14 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

8. ถ้าท่านต้องการศึกษาต่อ **สาขาวิชาชีพในระดับ ปวศ.** วิชาเอกอะไรที่ท่านต้องการ **ขอให้เลือกเพียง 5 อันดับเท่านั้น** โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านต้องการ

วิชาเอก	อันดับความต้องการ				
	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3	อันดับที่ 4	อันดับที่ 5
8.1 การบัญชี					
8.2 การตลาด					
8.3 การเลขานุการ					
8.4 คอมพิวเตอร์					
8.5 การเงินการธนาคาร					
8.6 คหกรรม					
8.7 ช่างยนต์					
8.8 ช่างเทคนิคการผลิต					
8.9 ช่างเทคนิคโลหะ					
8.10 ช่างไฟฟ้ากำลัง					
8.11 ช่างอิเล็กทรอนิกส์					
8.12 ช่างก่อสร้าง					
8.13 ช่างโยธา					
8.14 ช่างสำรวจ					
8.15 ช่างเชื่อมโลหะ					
8.16 ช่างกลโรงงาน					
8.17 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ตอนที่ 3 เหตุผลในการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามเหตุผลที่ท่านตัดสินใจเลือกเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาตามสภาพความเป็นจริง

เหตุผล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ผู้ปกครองให้การสนับสนุน					
2. ตามอย่างเพื่อน					
3. ตามความต้องการของตลาดแรงงาน					
4. การยอมรับของสังคม					
5. สอดคล้องกับระดับสติปัญญาของตนเอง					
6. ความภาคภูมิใจในสาขาวิชา					
7. ค่าใช้จ่ายในการศึกษา					
8. ความถนัดของตนเอง					
9. เรียนอยู่ในจังหวัดของตนเอง					
10. ต้องการไปเรียนนอกจังหวัดของตนเอง					
11. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือ

ในการตอบแบบสอบถาม